

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič A Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst A Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davki posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.—, Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Pedraščice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351

PRİČE O ŠENČURSKIH DOGODKIH

Pred sodiščem za zaščito države so priče v celoti potrdile obdolžitve obtožnice zaradi šenčurskih in drugih dogodkov

Beograd, 25. februarja. Na včerajšnji razpravi državnega sodišča za zaščito države v procesu proti Janezu Brodarju in tovarišem je bil zaslišan kot priča orožniški narednik Fran Sotler, ki služi v 9. letu v Senčurju. Ko se je vrnil v Senčurju Barletov šod, je čul, kako so sredi vasi kričali ljudje: »Doli Barlet! Zivela republika! Zivio Musso-lini!« Najbolj je razgrajal Umnik, ki je hotel prijeti tudi za njegovo puško, ko je po-zval ljudi, naj se razidejo. Tedaj je prišel podporočnik Rakić s pomočjo, nakar so po-tisili ljudi nazaj. Polovica je odšla na Um-nikovo dvorščico, drugi pa so se razbežali na vse strani. V tem je priletelo tudi prvo po-leno z Umnikovega dvorščice. Ker so orožnike napadli od vseh strani, so morali rabiti oro-žje. Priča je po podporočnikovem naročilu odredil Umnikovi gospodinj, naj zapre vrata na dvorščici, kjer so se nahajale tudi Bro-darjeve deklet. Na orožnike je letelo kamenje z vseh strani, od cerkve, župnišča, z Umniko-vega dvorščice in drugod. Več orožnikov je bilo od kamenja zadetih. Priča je tudi videl, kako so navalili na podporočnika. Ljudje so navalili na orožnike ter jim hoteli odvzeti puške, zaradi česar so morali rabiti bajone-te. Z Umnikovega dvorščice je padel tudi prvi strel. Orožniki so nato v stiski prišli stre-ljati, in sicer v zrak, da ne bi koga zadeli. Videj je tudi župnika Skrbca, v čigar bližini se je nahajal obtoženelec Grile, ki so ga ljudje dvignili na ramena in ki je mahal s sloven-sko zastavo na kratki palici ter kričal: »Zi-vela republika!« in slično. Preden so oro-žniki streljali, sta hodila Umnik in Brodar okoli ljudi, ki sta jim nekaj pripovedovala, nakar so vsi nenkrat prišli kričati. Ko ji-ma je sreski načelnik rekel, naj vplivata po-mirjevalno na ljudi, je Umnik res dejal, naj se razidejo, potem pa je hitro dostavil: »Le še počakajte!« Imel je vtis, da sta oba hujsk-ala množico. Obtoženelec Grile je vzklíkal tudi proti kralju, dočim je Kos kričal: »Zi-vela republika! Zivela samostojna Slovenija! Zivel Korošec!« in med drugim tudi proti kralju ter slične stvari.

Pri konfrontaciji so obtoženci vse nave-deno tajili, vendar pa je priča vztrajala pri svojih izjavah.

Nato je bil zaslišan kot priča poročnik Ra-kić, ki je tedaj poveljeval orožnikom v Sen-čurju. Ko so nanj prišli metati polena, je po-tegnil revolver in ustrelil proti Umnikovo-mu dvorščici. Ljudje, ki so stali ob zidu na višjem prostoru, so pobegnili na vse strani, nekateri za hišo, drugi pa vanjo, nakar je priča stopil na dvorščico in se nekajkrat ustrelil. Ko je videl, da se je množica raz-bežala, je takoj zapovedal orožnikom, naj prenehajo streljati. Nato je prišel k priči sreski načelnik vprašati, kaj se je zgodilo, prišel pa je tudi Umnik, s katerim pa se ni hotel prepirati, ker ga je smatral za glav-nega hujskača. Medtem je prišel s shoda na dvorščico tudi župnik Barle, ki je dejal ljudem: »Dobri ljudje, saj smo vendar kri-stijani!« Vpitje pa je postajalo čedalje hušje in je množica vnovič navalila proti orožni-kom, zaradi česar je priča odredil štirim orožnikom, naj zaščitijo župnika Barleta, ki je nato odšel na nasvet Brodarja je videl, kako je množico dirigiral. Zato je šel k sre-skemu načelniku in ga prosil, naj mu reče, da naj pomirijo ljudi. Kmalu pa sem spoznal, je izjavil priča, da brije norec iz nas. Na vprašanje, ali je bil ranjen, je priča odvrnil: »Pravijo sicer, da me je nekdo udaril z de-sko po ramenu, toda tega se ne spominjam.« Na nadaljnje vprašanje je priča izpovedal, da je imel v roki sabljo, iztrgal pa so mu nožnico, ki so jo potem metali med množico. Vpili so tudi nanj: »Prokleti srbskijski hu-dič! Marš v Srbijo!«, za kar pa se ni brigal. Priča je imel vtis, da je bila množica razde-ljena na posamezne skupine, ki so imele vsaka svojega voditelja, ki jih je vodil in di-rigiral pri vzklíkanju. Ko je množica pobeg-nila na Umnikovo dvorščico, za župnišče in cerkev, so odšli nekateri stran, drugi pa so zopet pridrevli po ovinkih nazaj ter prišli ponovno metali na orožnike kamenje.

Ko je priča naslednjega dne raportiral o dogodkih komandirju v Kranju, je vstopil v pisarno Janez Brodar, ki se je prišel pri-toževati, ker so orožniki ravnali po predpi-sih in da so se samo pregrešili, če so se kaj, ker so streljali v zrak, kar je po pravil-niku za orožniško službo prepovedano. Po-udarjal je, da obžaluje te dogodke, če pa masa ne pozna zakonov, bi jih morali oni, ki jo vodijo, da ne pride do prelivanja krvi. Brodar je na to odgovoril: »Dobro, da vem za vaše mnenje. V bodoče bom izdal dru-gične naredbe.« To je Brodar dvakrat po-novil.

Pri konfrontaciji so obtoženci seveda vse tajili.

Naslednja priča Jože Prešern, po pokli-ku zidar, ki je prišel na Barletov šod, je čul, kako je kričal Brodar kakor jesihar: »Dol z državo! Dol z vlado! Dol s Sokolom!« Brodar je tudi klical: »Če ne bomo dosegli z besedami, bomo pa z orožjem.« Nakar so prišli ljudje še bolj vpiti. Ko je prišel med množico župnik Barle, so prišli kričati: »Dol s farjem! Dol s huđičem! Ubijmo hu-diča! Zivio Korošec!« Po končanem shodu je šel s kolesom skozi množico, na poti v Smednjo, blizu Jamnikove gostilne pa so ga napadli. Prišel je mimo skupine ljudi, med katerimi je bil Umnik, ki jim je priči-

klicati: Kolo mu razbijte, fant pa ubijte!« Priča je skočil v bližnjo vežo, ženske pa so začele razbijati po vratih in vpiti: »Ven s huđičem! Vrzite ga ven!« Res so ga izrinili ven, nato pa je planilo nanj kakih 30 do 40 ljudi in ga pričelo pretepati. Mislil je že, da je že prišla njegova zadnja ura in da ne bo ostal več živ. Razbili so mu tudi kolo, ko pa so prišli orožniki, so se ljudje razbežali. Priča se je ves okrvavljen in z raztrgano obleko vrnil v Senčur pred Gašperlinovo gostilno, kjer je zaprosil orožnike za pomoč. Ko je odšel nato iskat svoje kolo, so ga na-padle ženske, otroci in babe, ki so pljuvale nanj in ga obmetavale s kamenjem. Umnik je tudi kričal nanj: »Ti si Judež Iskarjot, izdajalec, štrik za vrat, pa za pete dol po-tegniti!«

Pri konfrontaciji je obtoženelec Umnik vse tajil, priča pa mu je zabrusil v obraz, da je vse resnica.

Priča Jože Mrak, učitelj, je bil zaslišan zaradi dogodkov v Mengšu. Kritičnega dne je prišlo v Mengš neobčajno mnogo kole-sarjev, ki so imeli vsi zelene kravate. Po končani maši se ljudje niso razšli, temveč so ostali v gručah in čakali. Videj je tudi Streina in kaplana, kako sta se pred cerkvijo pogovarjala, kmalu nato pa je prišel Strein skoro pod njegovo okno, zaradi je dobro si-sal, kako je rekel fantom okoli sebe: »No, ali ne bo nič?« Eden izmed njih mu je nato odgovoril: »Če ne bo nič, bomo pa sami na-redili.« Nato so zapeli »Hej Slovenci« in or-lovsko himno, potem pa prišli vzklíkat: »Dol z vlado! Zivela republika! Dol s sokol-skimi blapci! Dol s sokolskim učiteljsvom!« i. t. d. Ljudje so hoteli vdreti celo v stano-vanje priče, kar pa so razsodnejši med nji-mi preprečili.

Odhod Japonske iz Društva narodov

Ker je skupščina Društva narodov obsodila postopanje Japonske v Mandžuriji, je japonska delegacija odšla z zasedanja

Zeneva, 25. februarja. Skupščina Društva narodov je včeraj na svojem izrednem zasedanju odobrila poročilo svojega odbo-ra, s katerim se priznava suverenost Kitaj-ske nad Mandžurijo ter zahteva umik ja-ponskih čet z mandžurskega ozemlja. Ta sklep je skupščina sprejela skoro soglas-no. Proti je glasovala samo japonska, do-čim se je samska delegacija vzdržala gla-sovanja. Po glasovanju je japonska dele-gacija demonstrativno zapustila zasedanje Društva narodov.

Na popoldanski seji Društva narodov, ki ji pa japonska delegacija ni več pris-tovovala, je bila soglasno sprejeta resolu-cija o ustanovitvi posvetovalnega odbora, ki naj zasleduje dogodke na Daljnem vzhodu in olajša skupščini njeno nalogo s tem, da podpira člane Društva narodov v medsebojnih odnosih, kakor tudi z drža-vami, ki niso članice ženevske organizacije. V ta odbor so prišli vsi dosedanjí člani od-bora devetnajstice in zastopnika Kanade in Nizozemske. Odbor bo povabil k sode-

lovanju tudi Združene države in Rusijo. Istop Japonske iz Društva narodov so splošno pričakovali, navzlic temu pa je iz-zval vsestranske komentarje. Precedenčni primer Argentine, ki je svoj čas izstopila iz Društva narodov, se ne more primerjati s sedanjim japonskim izstopom, ker je Japonska prva velika sila, ki je bila med ustanovitelji Društva narodov in ki je iz-stopila po soglasnem glasovanju. Prevladuje mnenje, da gre za važno zgodovinsko razdobje v nadaljnjem razvoju Društva narodov. Uvidevnejši krogi smatrajo, da z včerajšnjim glasovanjem se niso razbiti vsi mostovi med Društvom narodov in Japon-sko.

Tokio, 25. februarja. Na konferenci vojnega, mornarskega in zunanjega mini-stra je bilo sklenjeno, da bo Japonska tudi po svojem odhodu iz Društva narodov so-delovala na razorožitveni konferenci.

Vojno ministrstvo sporoča, da so se včeraj pričele operacije v Jeholu.

Hirtenberška afera v fran-coskem parlamentu

Pariz, 25. februarja. Računati je treba, da se po debati o proračunskih dvajstih-nah za marec ne bo mogla preprečiti velika zunanje-politična debata. Predloženih je bilo več zunanje-političnih interpelacij. Po-slanec desnice Ybarnegaray zahteva od vlade pojasnila o treh vprašanjih: o zopet-nem oboroževanju Madžarske, o novem paktu Male antante in o novem kurzu v Nemčiji.

Zaupnica španski vladí
Madrid, 25. februarja. Debata o krvavih dogodkih v Casí Viejos je bila včeraj za-ključena z glasovanjem, pri katerem je bila vlada s 173 glasovi proti 130 izročena zaup-nica.

RAZPRODAJA

še vedno traja po znižanih cenah.
P. MAGDIĆ,
LJUBLJANA, Frančiškanska ulica 10.
1236

Kriza norveške vlade

Osló, 25. februarja. Norveška vlada je po tridnevni finančni debati ostala s 67 glasovi konzervativcev in kmotov proti 80 glasovom liberalne leve in socialistov v manjšini. Ministrski predsednik je za dan-es napovedal demisijsko kabineto. Najbrže bo sestava nove vlade poverjena lovčar-skemu liberalcu Mowincklu.

Hudi viharji v Angliji

London, 25. februarja. Po vsej Veliki Britaniji izveniš ozkega pasu na vzhodni obali divjajo snežni viharji. Prekinjenih je deset telefonskih prog od Londona proti obali. Promet z Irsko je popolnoma uk-njen. O dveh ekspresnih vlakih ni bilo do-skoči nobenih vesti. Doslej so viharji za-htevali dve smrtni žrtvi.

Borzna poročila.

INOZEMSKA BORZA
Curih: Pariz 20.24, London 17.4950, New York 515.25, Bruselj 72.10, Milan 26.24, Madrid 42.60, Amsterdam 207.50, Berlin 122.75, Dunaj 72.0450 — 59.15, So-fija 3.74, Praga 15.24, Varšava 57.70, Bu-karešta 3.08.

Pristopajte k Vodnikovemu družbi

Vsi propagirajmo mir!

Predavanje inspektorja g. J. Westra o strahotah bo-doče vojne

Ljubljana, 24. februarja.

Propaganda za mir je dandanes živ-jenjskega pomena ne le za posamezne narode, temveč za vesoljno človeštvo. To smo se dobro prepričali tudi sredi na pre-davanju o možnih grozotah zračne, odnos-no plinske vojne v bodočnosti. Predavanje je priredil ljubljanski k. o. RK v dvorani OUZD; bilo je dobro obiskano, a največ je bilo samaritanov in samaritanek RK.

O namenu predavanja je kratko spre-govoril predsednik k. o. RK g. dr. O. Pet-čič. Dejal je, da RK, ki je mirotnova in miroljubna organizacija, ne sme omalova-ževati važnih simptomov, ki kažejo, da v vseh državah resno mislijo na možnost plinske vojne in da povsod pripravljajo za-ščito prebivalstva, ki bi bila potrebna v zračni vojni; naša država ne more biti iz-jezna v tem pogledu in nespametno bi bilo, če bi zapirali oči pred tako važnimi dejstvi.

Predaval je g. ing. Wester. Nastihal nam je grozeče strahote, ki lahko izbru-hnejo samo zaradi obupne človeške blazno-si, zaradi opolne dekadence in demora-lizacije: živo nam je predložil »napredek« civilizacije (ki se je moramo stramovati) v tem pogledu. S posebno tesnobo posluša človek takšno predavanje, ko spoznava, da človeštvo še ne pozna in neče poznati svojih najvišjih interesov in da tako grozno greši proti sebi — narodi v praksi ne priznavajo, da so vsi eno: človeštvo, in da se ta neločljivo povezan organizem — člo-veštvo — ne sme ugonabljati.

Predavateelj je najprej ugotovil po be-sedah strokovnjaka za proizvajanje plinov (I) in člana angleške delegacije na ženev-ski razorožitveni konferenci (kakšna trona-ja!) Davidsona Pratta, da je dosedanje orožje neučinkovito igrača, ako bo stopila še kemija in sredstva za uspešno zabra-no proizvajanja strupenih plinov — razen, da narodi neomejeno zaupajo drug druge-mu. Na razorožitveni konferenci je bilo soglasno sprejeto načelo, da je zabranjen vsak napad iz zraka na civilno prebival-stvo; toda tega sklepa države še niso ra-tificirale. (Milo rečeno: kulturna sramota 20. veka!) Vse države se pa pripravljajo na zaščito pred napadi iz zraka! (Zakaj raje ne ratificirajo sklepa?)

Glavni odbor RK v naši državi je že izdal podrejenim odborom naročilo, da opozore prebivalstvo na nevarnost novega izbruha blaznosti človeštva. Naloga, da iz-vede tehnično pripravo in da izda praktič-na navodila za obrambo civilnega prebivalstva v primeru plinske vojne, pa pri-tiče drugi organizaciji, kakršna se je osno-vala nedavno v Beogradu in ki bo kmalu ustanovljena tudi v Ljubljani. Zato se RK ne bo pečal praktično s sedanjimi pripra-vami za zaščito civilnega prebivalstva in zaradi tega je imelo predavanje predvsem informativen značaj o tem »sodobnem« gi-banju zoper plinsko vojno.

Predavateelj je opisal, kako se je po sve-tovni vojni izpopolnila vojna tehnika; ome-nil je, da se malejo mirovne pogodbe ter opozoril na politično razvrstitev in nape-tost med narodi po vsem svetu. Letalstvo se je tako razvilo, da bi bilo v primeru vojne vse ozemlje vojniško države vojno torišče. Našel je uničevalna sredstva zrač-ne vojne, na kratko opisal pline po kate-gorijah — 5 kategorij, plinov so pa iznašli doslej že okrog 1000 vrst, med vojno so jih poznali že 70 vrst! »Kaj napredek!«

Zaščita prebivalstva je lahko individu-alna ali kolektivna; pod prvo je mišljena oprema s plinsko masko ali neprodušno oblečo itd., pod drugo pa zavetišča pred strupenimi plini, ki se zgrade bodisi v klet-nih prostorih hiš, bodisi sama zase (kot na našem veleseljskišču). Ljudje so pa lahko rešijo tudi z begom iz mest in nevarnih, iz-postavljenih — industrijskih — selišč... Reševalna služba bi bila v rokah policije, gasilstva, samaritanov itd. Najbolje bi pa bilo, da bi se ljudje zopet zariili v zemljo, posnemajoč jamskega človeka. Predava-teelj je omenil, da je za to pripraven naš grajski trbiš.

Čitalni je tudi nekaj odstavkov iz že bogate svetovne literature o strahotah, na katere so pripravljamo, kot da so res ne-izogibne ter potrebno zlo. Človek se mora čuditi, zakaj se človeštvo energično ne upre vsakemu hujskanju na vojno, zakaj ne obračuna takoj s tistimi, ki podžigajo ljudi na medsebojno klanje. Iz omenjenih cita-tov smo sprevideali, da razsodni ljudje — katerih beseda bi morala nekaj pomeniti, če ima dandanes še kaj avtoriteto — tako obsojajo obetajočo se svetovno klanje: Druga svetovna vojna ne bo le medse-bojno klanje narodov, temveč samouniče-vanje človeštva. Druga svetovna vojna pa tudi pomeni konec človeštva! — Dandanes

pomeni začeti vojno toliko, kot razbrzdati jo med vsem prebivalstvom. — Za člove-štvo bi bilo mnogo boljše, če bi ljudje na-dar ne izumili letala.

Končno je predavateelj omenil, kako je Ovidij očrtal razvoj človeške kulture: naj-prej je bila zlata doba, sledila je srebrna, potem bronasta — končno je nastopila že-lezna. Predavateelj je pripomnil: Zdal se nam pa obeta — strupena. Zaključil je s Hamletovimi besedami: Pripravljen biti — to je vse!

K temu si dovoljujem samo pripomniti, da moramo biti vedno pripravljeni delati propagando za mir, zatirati hujskaške stra-si, zverske instinkte, čeprav so odeti v fraze upoštevanih ideologij; najhujši stru-pen pil je propaganda za vojno. Najlepša, najčastnejša in najpotrebnejša naloga sa-maritanov RK je pa nedvomno propagirati mir, kar je v skladu njihove človekoljubne usmeritve in zato tudi nujno. Če doslej ni imela propaganda za mir dovoljnih uspe-hov, to ne pomeni, da jo naj opustimo ter da se sprijaznimo z zlom, temveč da je po-trebna čim intenzivnejša, smotrna, sploš-na in temeljita propaganda za mir! In ka-kor so prejšnjim pokolenjem cepili siste-matično vojnega duha, že z vzgojo nežnih soljarjev, tako bi morali zdaj sistematično vzrajati mladino v človečanskem duhu!

Človeka je treba oborožiti le z mislijo in ljubeznijo in tedaj bo odpadlo od nje-ga morilno orožje samo od sebe. Stremenje za mir je istovestno s stremenjem za res-nični napredek človeštva in za njegov ob-stoj.

Hudiča izganjajo

Zelimlje, 23. februarja.

O naši dolini se prav malo čuje. Nek-daj smo imeli kokoško farmo, ki je elo-vela daleč naokoli, prav imenitni so bili tudi naši raki, toda tega je že mnogo let. Prav vsakdanje je naše življenje. Pa se je v zadnjem času nekaj pripetilo, da je na-mah oživela naša dolina.

Vodenica je v naših krajih redka bo-lezen. Na tej bolezni boleha že delj ča-sa neka posestnica. Zdravila se je na vse načine, pa ji ni pomagalo. Ze je skoro obupala, tu pa so ji prišli na pomoč učeni ljudje, ki so pogumtali, da je »za-oprane«. Bolnica je tudi o tem prepri-čana in trdi, da ji je zaval oče njenega moža, in sicer točno pred 30 leti na dan poroke. Ljudje kimaajo z glavami, verja-mejo pa le. Uboga Franco mora biti za-vdana, saj drugače ni mogoče, kajti na-svatebni pojedini je oče njenega moža na-tožil čisto vinca in ji rekel: ne, Franco, le pji, bom naredil, da ne boš mogla ne ži-veti, ne umreti. To so na vsak način ča-rovniške besede, ki so povzročile, da se je v ubogo Franco na stara leta večil hudič.

Hudiča je pa treba izgnati. Z žegnano vodo so že poizkušali, pa ni nič pomaga-lo. Pa so poklicali slavnega moža iz Zal-ne pri Višnji gori, ki ima baje v sebi du-dodelno moč in so ljudje prepričani, da bo Franco »odcuprel«. Mož počenja ču-dovite stvari, z raznimi kletnjami in nera-zumljivimi besedami se sklanja nad bol-nico. Stare ženske se pripravdujejo, da bo kmalu hudič odšel tja, odkoder je pri-šel, baje so že videli njegovo glavo in kosmati rep, s katerim je nemirno opletel okoli sebe. Vseu to je znak, da se hudič v Francinem telesu ne počuti dobro in da je moč iz Zalne res mogočen čudodelnik. Za-enkrat procedura še ni končana, kajti hu-diča je treba odgnati enkrat za vselej in to ni tako lahko. Ko se bo ubogi peklen-šek preselil v peklo, bomo o zadevi po-ročali, da bodo ljudje vedeli, kako so v Zelimljah hudiča izganjali.

Po kolesarskem svetu

— Rausch - Hürtgen, najpopularnejša nemška dvojica v šestdnevni dirkah, ki sta več let delovala skupaj in dobila že pet prvih mest ter več kot ducat drugih, sta se radi raznih medsebojnih nesporazumov razšla. Rausch si je modtom že našel dru-gega partnerja, Hürtgen se pa še ni odlo-žil.

— Zveza nemških kolesarskih dirkalni-štev posejude ob priški pravkar minulega obš-nega zbora 75 prvovrstnih, 9 drugovrst-nih in 43 tretjovrstnih dirkalniš. To število bo v letošnjem maju ali juniju pomnožila še otvoritev novega dirkališča v Berlinu.

— Na hripi so oboleti, zaradi česar jih v zadnjem času ni bilo videti na pomem-nejših zimskih dirkah, sledijo znani franco-ski dirkači: svetovni prvak Paillard, Ray-naud, Archambaud, Ulrich in Pétitier.

Konec razprave o banovinskem proračunu

Važna resolucija gospodarskih krogov — Zahvala banu in banovinskemu svetu

Ljubljana, 25. februarja. Po referatu g. Evgena Lovšina je večer poročal načelnik prosvetnega oddelka g. Mazi o stanju šolstva, šolskih poslopij, ustanovitvi novih šol, o gospodarstvu šolskih občin, o šolskih vrtovih, o tečajih za učitelje, o banovinskih šolskih zavodih itd., nakar je g. dr. Senčar predložil resolucijo glede šolstva, ki vsebuje predvsem zahtevo in priznanje učitelstva za uspešno delo v vseh smereh prosvetne politike ter dolgo vrsto zahtev o najbolj perečih vprašanjih našega šolstva. Predvsem je pa zahteval izpolnitev izpraznjenih učiteljskih mest z absolventi državnih učiteljskih šol.

Član banovinskega sveta gosp. Arko je predlagal odločno resolucijo, ki obseja nastop jugoslovenskega episkopata proti šolstvu, nakar je dogodek v Boštanju pojasnil g. ban z neovrgljivimi dokazi. Po govorih dr. Roša, Kruljeja, Babnika in Oreška so bili predlogi finančnega oddelka glede proračuna, kakor tudi resolucija finančnega odbora in resolucija g. Arka so, glasno sprejeti.

Po opoldanskem odmoru je banovinski svet razpravljal o postavkah za kmetijstvo. Član banovinskega sveta g. Janžekovič je predložil resolucijo, naj bi se kmetijstvu posvečala večja pozornost, nato je pa g. Detela spet zahteval povišanje dotacije za mlekarstvo šolo v Škofji Loki. Po govorih g. Lavtizarja, Golouha, Bajuka, Janžekoviča, Gornika in bana dr. Marušiča je banovinski svet prešel k razpravi o cestah in mostovih in je o teh postavkah poročal notar g. Koder, ki je predložil tudi resolucijo o nesorazmernosti med banovinskimi in državnimi cestami. Ko so o teh vprašanjih govorili še g. Erjavca in dr. Sajovic ter podban dr. Pirkmajer, je o socialni politiki poročal svetnik g. Ivan Tavčar. Njegovo poročilo pribeležimo na drugem mestu.

(V večeršnjem poročilu o referatu banovinskega sveta g. E. Lovšina je treba popraviti, da so v drugih banovinskih absolutno in relativno mnogo večji poslopiji, ne pa stvarni podatki.)

Današnja seja

Z glasnim aplavzom so davi ob pol 10. pozdravili člani banovinskega sveta min. stra socialne politike in narodnega zdravja Pucelja, ki je vstopil z g. banom. Ko je g. ban pozdravil izrednega gosta, je izrazil zadovoljenje tega obiska tudi predsednik finančnega oddelka gosp. Ivan Tavčar, češ, da je minister za socialno politiko prišel prav ob pravem času, ko je banovinski svet sklenil fond 32 milijonov za omiljenje brezposelnosti. Obenem je pa g. ministra naprosil, naj podpira sklep banovinskega sveta, da ga bo potrdila oredna vlada.

Ko se je minister g. Pucelj zahvalil za pozdrave, je izrazil veselje nad sprejemom predloga za ta fond, ki naj sproži tudi privatno karitativnost. Tudi država skuša podpirati bedne in je v ta namen tudi že dosegel 200 milijonov, upa pa, da bo potrjen tudi sklep banovinskega sveta, ki naj bi se bil pa oziral tudi na to, da bi bil vsaj nekaj prispevkov za ta fond dosegel tudi iz trošarine. Gotovo bo naletel predlog na proteste socialno močnejših, vendar naj se pa ti zavedajo, da si žagajo vejo, na kateri sede, če proti takemu potrebemu predlogu protestirajo.

Med splošnim odobravanjem se je g. minist. poslovi, nato je pa g. Evgen Lovšin predlagal, naj g. ban takoj skliče banovinski svet, kakor bo bednostni fond v Beogradu sprejet, da odloči o njega porabi in da potrebne smernice. G. Ivan Tavčar je predlagal, naj se izvoli v 6-članski odbor, ki bo upravljal ta fond, še g. Golouha, kar je bilo sprejeto. Nato je pa govornik podrobno utemeljeval navedbo o pomoči brezposelnim in pobujanju delamrznosti, katere naj uredi predvsem točno evidenco in zanesljivo legitimiranje brezposelnosti, obenem naj se pa uvedejo najstrožje mere proti notoričnim delamrznim in polkmetnim beračem. Banski svet naj naredbo odobri, organizacijo naj pa izpelje banska uprava. Predlog je bil soglasno sprejet. Nato je zastopnik gospodarskih krogov g. Stane Vidmar predložil naslednjo resolucijo:

Nujne remedure v denarnem prometu

Banovinski svet dravske banovine ugotavlja, da so omejitve, počivanje obratovanja, brezposelnost in splošna beda širokih ljudskih mas najtežje zadeli naš dravsko banovino, kot najbolj industrializirani del naše države, to pa ne zaradi pomanjkanja naročil podjetij, ampak zaradi nedovoljevanja kreditov naši obrti, trgovini in industriji in pa zaradi neukvitnosti naših denarnih zavodov. Ta brezposelnost in beda sta zavzela dimenzijo, ki v nujnem javnem interesu zahteva nujne remedure.

Pri tem položaju vidi banovinski svet dravske banovine edino izhodišče iz najhujše krize in brezposelnosti ter prvi tehtni korak v normalno stanje v tem, da se naše regulativne, pupilarno varne in zadržne denarne zavode napravi zopet likvidne.

Banovinski svet dravske banovine je mišljenja, da ima dravska banovina po obsegu svojega denarnega prometa pravico pričakovati,

da bodo centralni državni novčani zavodi, zlasti Drž. hipotekarna banka in Poštna hranilnica stavili denar, ki se nahaja v njih iz naše banovine na razpolago v okviru potrebe našim zavodom in za potrebe tukajšnjega gospodarstva, zlasti pa da bo

Narodna banka dovoljevala kreditov za obrt, trgovino in industrijo dravske banovine prilagodila faktičnim potrebam tukajšnjega področja. V to svrhu naproša banovinski svet dravske banovine gospoda bana

1. da v dosegu teh nujnosti javnega interesa intervenira pri vseh v poštev prihajajočih ministrstvih in jih o tem soglasnem našem pričakovanju obvesti, in 2. da ustvari iz prizadejih interesiranih krogov poseben kolegialen organ za dravsko banovino, čigar naloga bo, da take kredite v konkretnih primerih za posamezne zavode izposluje ter stavlja centralni vladi predloge za sanacijo našega denarstva in usmeritev kreditne politike.

3. Kraljevsko vlado naprošamo, da v odpuščanje vladajočega pomanjkanja denarja, ki je zopet eden poglavitnih vzrokov gospodarske krize v dravski banovini, s sprejembo tozadevnega zakonskega določila ponovno dovoli neomejeno nalaganje javnih in pupilarnih denarjev v pupilarno varnih denarnih zavodih naše banovine, posebno pa še prosimo gospoda ministra za trgovino in industrijo, da izda na podlagi pooblastila v finančnem zakonu za leto 1932-33 nujno odredbo, da smejo ostati takih že vloženi kapitali v naših pupilarno varnih denarnih zavodih.

Ko je predlagatelj resolucijo predložil, je predlagal g. dr. Roš še naslednji dodatek:

Kraljevsko vlado naprošamo, da v odpuščanje vladajočega pomanjkanja denarja, ki je zopet eden poglavitnih vzrokov gospodarske krize v dravski banovini, s sprejembo tozadevnega zakonskega določila ponovno dovoli neomejeno nalaganje javnih in pupilarnih denarjev v pupilarno varnih zavodih naše banovine, posebno pa še prosimo gospoda ministra za trgovino in industrijo, da izda na podlagi pooblastila v finančnem zakonu za leto 1932-1933 nujno odredbo, da smejo ostati takih že vloženi kapitali v naših pupilarno varnih denarnih zavodih.

Ban je soglašal z resolucijami, ker njih izpolnitev zahteva že velik potres v našem narodnem gospodarstvu. Ko je v isti zadevi govoril še notar g. Koder, sta bili obe resoluciji sprejeti.

Dekonzcentracija

G. Ivan Tavčar je predložil nato naslednjo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta:

Banovinski svet pozdravlja napoved vlade, da se bo v najkrajšem času pristopilo izgraditvi banske uprave in banovinske samouprave na bazi najširše dekoncentracije. Banovinski svet smatra, da je v interesu vseh slojev našega naroda in da je zaradi hitrejšega in s potrebami ljudstva skladnejšega poslovanja administracije nujno potrebna dekoncentracija uprave s prenosom vseh onih kompetenc na banovine, ki iz vidika varovanja enotne državne politike ne zahtevajo centralnega obnavljanja in s prenosom potrebnih finančnih virov na banovine.

V daljšem govoru je podban g. dr. Pirkmajer izrekel zahvalo uradništva za priznanje g. bana ter zagotovil, da bo tudi nadalje z vsem srcem udano svojo dolžnost. Posebno je pa g. podban poudarjal za sluge naših učiteljev, ki so pravi prosvetitelji naroda tudi izven šole ter se zahvalil g. banu za izraženo jim zahvalo, češ, da bo tako uradništvo kot učitelstvo vedno delovalo za dobrobit domovine in kralja.

Zahvala banu

V imenu vsega banovinskega sveta je g. Ivan Tavčar izrekel g. banu zahvalo za uvidenost, da je pristal na tako demokratični način obravnavanja proračuna banovinskega sveta prav za prav ni bil več samo posvetovalni, temveč tudi odločujoči organ. Pri vseh vprašanjih finančnega odbora je bila vedno na razpolago vsa banovinska uprava. Ta proračun ni proračun banske uprave, ne proračun banovinskega sveta, ker je povsod glasoval in izražal svoje mnenje. Važna je ta ugotovitev zlasti za one, ki banovinskemu svetu odrekajo vse pravice. Ko je govornik ponovno izrazil zahvalo g. banu, ga je naprosil, naj vse ogromno gradivo in vse referate banska uprava zbere in natisne ter razdeli članom, da bodo javnosti dokumentirali, kako plodonosno je banovinski svet deloval. Z željo, da bi v prihodnjem zasedanju že bila sankcionirana dekoncentracija, ki bi varovala največje avtonomije banovinskega sveta, se vračamo danes domov z željo, da bi v prihodnjem zasedanju imeli še večjo moč uveljaviti se v zakonitem obsegu.

G. Babnik je kot predsednik županske zveze apeliral na svoje tovariše naj propagirajo župansko zvezo, obenem se je pa zahvalil g. banu za podporo njenega glasila »Samoupravec«.

Zastopnik Kočevja g. dr. Sajovic je v daljšem govoru opisoval propad gospodarstva v Kočevju, ki je žrtve strankarske strasti. Slovenci so zopet nazadovani in dolgovni podjetja, ki je postalo žrtvo sovrane gonje so se od 10 do 1 milijonov zvišali že na 20 milijonov. To kupčije dolgov mora uničiti vse mesto, zato naj pa banovina napravi tej nesreči konec, krivce pa pokliče na odgovor.

Deputacija za proračun

Na predlog člana banovinskega sveta g. Zadravca so bili nato v deputacijo, ki bo na merodajnih mestih v Beogradu razložila proračun in skušala doseči njegov sprejem, izvoljeni g. Stane Vidmar za trgovino, g. Ivan Tavčar in dr. Lj. Polid za socialna in gospodarska vprašanja, in za kmetijstvo g. Bajuk, a v posebni javnosti bo izročil Nj. Vel. kralju adepto banovinskega sveta g. Gočiča.

Zahvala banovinskemu svetu

Ko je g. Zadravec z obznanjenjem konstatiral nizke postavke proračuna za trgovino, obrt in industrijo ter se zavzel posebno za obrtništvo, ki bo kmalu potrebovalo podporo iz bednostnega fonda, se je ban g. dr. Marušič zahvalil banovinskemu svetu, članom finančnega odbora in vsem referentom, da so končali tako veliko in težko delo, pri tem se pa držijo tudi pri nesoglasjih prijateljskega tona, ki je bil ves čas na višku. V proračunu so res nekatera poglavja po številkah zelo nizka, vendar je pa proračun homogen celota, ki bo v korist vseh banovini. Če je prikrajšan en stan po številkah postavki, zato bo pa imel stan direktno ali indirektno korist iz drugih postavk, zlasti pa iz fonda za pobijanje brezposelnosti, ki bo olajšal življenje vsemu narodu. Za odobrenje proračuna je g. ban zagotovil, da bo napel vse svoje moči za njegovo realizacijo. A ko bo proračun potrjen, bo tudi gledal na to, da bo proračun dosegel maksimum koristi za ves narod in da bo vsaka para uporabljena zanesljivo tako, kakor proračun zahteva. Proračun, ki bo v korist naroda, ga navdaja z največjim ponosom in se zato zahvaljuje za veliko delo in harmonijo med vsemi člani banovinskega sveta z željo, da bi bil tudi prihodnjim kos pričakovanju, ki ga narod stavi na banovinski svet.

Med burnim pritrjevanjem je g. Tavčar izrazil še željo, da bi bila dekoncentracija čim prej izvedena, nato so se pa člani banovinskega sveta poslavljajo od g. bana in podbana ter medseboj zopet razšli na vse strani banovine.

Zvočni kino Sokolski dom v ŠISKI (za mlince). — Tel. 33-87.

Danes ob 18. in 20. uri, jutri ob 15½, 18., 20½ uri, v ponedeljek ob 20. uri.

Harry Piel

kot boksač v filmu

BOBBY NAPREJ!

PRIDE! KRIZARKA EMDEN!

Živilski trg

Ljubljana, 25. febr.

Na živilskem trgu je bilo danes precej živahno, čeprav je že pozen datum. Jutri je namreč pustna nedelja, ki jo ljudje še vedno časte. Kriza se jutri ne bo smela poznati kot se ne pozna ob velikih praznikih. Tudi pust je treba priznati svoje. Gospodinj so se dobro zalagale za mesom, ki ima zadnje čase stalno ceno. Posebno živahno je pa bilo tudi na perutninskem trgu, kjer so se gospodinj precej zanimale za perutnino. Putek je bilo danes precej več kot navadno. Za nekoliko težje kokeši zahtevajo prodajalke po 25 do 35 Din komad. Češče se kupčija razdele samo zaradi enega dinarja. Kmetice pri ceni perutnine ne popuščajo mnogo, še zaradi visoke mitnine. Jajo je na trgu odhajalo več, kar se precej pozna pri ceni. Zdaj jih prodajajo zopet po isti ceni kot so jih lani v poletnih mesecih, po 76 par do dinarja komad ali po 1.75 Din par. Zelenjadni trg je bil nekoliko slabše zaseden, pač zaradi snega, ker je otežkočen dovoz živil. Vendar je pa bilo dovolj zelenjave. Nekoliko se pozna slabo vreme pri tem, da je manj motovila in da se je podražil na 2 Din merica. Zelo dobro je trg založen z repo (celo), krompirjem, kolerabo, radičem, dovolj je korenja, peteršilja, na izbiri kislega zelja in repe, nekoliko je še tudi zeljnatih glav in ohrovtit itd.

Cene se v splošnem ne spreminjajo. Je zeljnate glave so čedalje dražje. Jabolki je bilo danes mnogo tudi na zelenjadnem trgu, na sadnem pa jih je bilo mnogo več kot so jih mogli prodati. Zdi se, da hočejo zdaj nekateri prodati jabolka, da jim prej ne zginejo. Ljudje ne kupujejo mnogo jabolk že zaradi tega, ker so se z njimi dobro založili že jeseni. Kot kaže, bo na trgu še o veliki noči dovolj jabolk. Najlejša so prodajali danes po 5 Din kg. Največ je bilo mošnjakov.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.
Sobota, 25. febr.: Dopust na Francoskem. Izven. Globoko znizane cene.
Nedelja, 26. febr.: Ob 15. uri Pastirček Peter in kralj Briljantin. Izven. Znižane cene. — Ob 20. uri Gospa ministrica. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 27. febr.: Zaprt.

Pastirček Peter in kralj Briljantin se ponovi v nedeljo popoldne v ljubljanski drami po znanih dramskih cenah. Režija je prof. Sestova. Na našem odru se nismo imeli tako zabavne mladinske igre, kakor je zgodba o Pastirčku Petru in kralju Briljantinu. Veljajo znizane dramske cene.

Gospa ministrica. Nušičeva izvrstna komedija se ponovi v premijerski zasedbi z go. Juvanovo v naslovni vlogi v nedeljo zvečer ob 20. uri po znanih dramskih cenah.

OPERA

Začetek ob 20. uri.
Sobota, 25. febr.: Pri belem konjčku. Izven. Znižane cene.
Nedelja, 26. febr.: Ob 15. uri Baletni večer Pia in Pino Mlakar. Izven. Znižane cene. — Ob 20. uri Blejski zvon. opereta. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 27. febr.: Zaprt.

Jutri premiera veličavne VOJASKE ŠALOIGRE PISATELJA

MANEVER LJUBEZNI

Smeh in kiroh! Satira na razmere v bivši avstro-ogrski armadi! Na kak način in zakaj je star polkovnik kljub strašni blamaži na manevrih avanziral za generala! Slagariji in muzika! Otto Stransky.

V predporedu najnovejši FOXOV ZVOČNI TEDNIK!

RODA RODE

Poleg avtorja-pisatelja sodelujejo:

Svetislav Petrovič
Elga Brink
Betty Byrd

*

Predstave jutri ob 3., 5., 1/8 in 1/10 zvečer.

Predprodaja vstopnic od 11. do 1/13. ure!

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

Baritonist Baklanov je danes telegrafično iz Grada odpovedal zaradi indispozicije nocojšnje gostovanje. Deonar za kupljene vstopnice se dobi povrnjen pri tneveni blagajni v operi.

Pri belem konjčku. Drevi ob 20. se poje mesto napovedane opere Faust v operi oporeta Pri belem konjčku. ki se s tako velikim uspehom izvaja v letošnji sezoni na našem odru. Nocojšnja predstava je že 16., kar prav gotovo priča o veliki privlačnosti dela. Zasedba je običajna, cene znizane operne.

Prva repriza šantlove opere Blejski zvon bo v nedeljo dne 26. t. m. zvečer ob 20. uri v opernem gledališču. Premijera je jako lepo uspela. Glavne vloge so v rokah: g. Ribičeve, g. Kogojve in g. Španove ter g. Janka, Marčeca, Pečka in Zupana. Opereto dirigira kapelnik Neffat, režija je Kretova. Važno vlogo ima tudi celotni baletni zbor s plesnim mojstrom g. Golovnom. Za reprizo veljajo znizane operne cene.

28. II. 1933 (pustni torek) velika maškarada

Ljubljanskega Sokola
Narodni dom

Sport

Otvoritev

ilirijanske skakalnice

Jutri se obeta Ljubljani na polju zimskega sporta posebna senzacija. Po enoletnem odmoru bodo ljubljancem zopet imeli priliko prisostvovati skokom z dovršene skakalnice. Smučarski klub Ljubljana je zgradil pred leti na rakovniškem hribu prav lično skakalnico in lani so prvič z nje skakali domači fantje. Za Ljubljano je bila to novost, skokom je prisostvovalo okrog 2000 gledalcev.

Se večje zanimanje pa vlada za jutrišnje skakalne tekme z ilirijanske skakalnice v dolini Mostec za šišenskim hribom. Kakor smo že poročali, je zgradila Ilirija na severni strani strmega hriba moderno skakalnico, ki odgovarja vsem tehničnim predpisom in dovoljuje skoke do 30 m. Jutri bodo merili na tej skakalnici svoje moči naši najboljši skakači, od katerih so nekateri tudi že z uspehom nastopili v inozemstvu. Poleg elite domačih skakačev, Palmeta, Šramla, Priboviška, Zemve, Šubiča, Jakopiča in drugih, nastopi tudi znani Norvežan Guttormsen, ki po svoji tehniki in znanju domače seveda prekaša. Skakanje se prične ob 15. Dohodk skakalnic je mogoč z več strani, s šišenskega hriba, z Drenikovega vrha, z Večne poti itd.

Smuka na Vrhniki

Med kraje, ki se lahko ponašajo s svojimi idealnimi smučarskimi tereni, spada tudi Vrhnika z vso svojo okolico. Le malo smučarjev ve za te terene, ki se pričlanjajo že pol ure hoda od Vrhnike na Betajnovi in Stroževem griču. Valoviti holmi, nizki grički se vrste drug za drugim, res prekrasni tereni. Na eni strani se spusti, pa te nese na drugo, nič se ni treba mučiti, nobenega strmega vzpona ni tu. Drugi ugodni tereni so pri Sv. Treh kraljih, oddol na Rove, v Zaplano in naprej čez Strnoco, pa nazaj proti Vrhniki ited. Nikomur ne bo žal, če bo prišel smučati v to divno okolico in v rojstni kraj našega velikega pesnika in pisatelja Ivana Cankarja Vrhnika ima redno železniško zvezo, jutranji vlak odhaja iz Ljubljane ob 7.45, vrača pa se v Ljubljano ob 17.20. Z Vrhnike je tudi avtobusna zveza do Podlippe itd.

Moto Ilirija. Jutri bo v Kranju moto-skijski turnir na progi Bitnje-Strazišče. Začetek tekmovalca točno ob 14., treningi na dirkalni progi ob 10. Sestanek sportne komisije in dirkačev, pregled vozil in razdelitev dirkalnih števil ob 13. v restavraciji na Gaštelju. Skupni odhod iz Ljubljane ob 8. izpred kavarne »Evropec«. — Odbor.

M. K. »Ilirija«, Ljubljana. XXI. redni letni občni zbor se vrši v nedeljo, dne 12. marca t. l. v dvorani hotela »Strukelj«, z običajnim dnevnim redom. Začetek ob pol 9. uri dopoldne. — Upravni odbor.

— Bloke. SK Bloke sporoča, da je zapadlo preko 50 cm snega in še vedno sneži. Ker je videt, da bo smuka v prihodnjih dneh idealna, bo klub zopet priredil brezplačen smučarski tečaj pod vodstvom g. R. Cuccata: tečaj se bo pričel v začetku marca in bo trajal toliko časa, dokler bodo snežne razmere ugodne. Prihod na Bloke je sedaj najboljši s vlakom do Rakke in potem z avtomobkom do Bloke police oziroma do Grahovega, kjer čakajo vedno sani za prevoz do Blok v slučaju, da bi pa avtobus ne vozil, naj se telefonno sporoči prihod, da se pride s sani na Rakke. Sani stanejo 100 Din, torej če pride

10 oseb, pride na vsako osebo 10 Din prevoznine. — Prehrana in prenočišče stane skupno od 30—35 Din dnevno za osebo. Prehrana je dobra in sobe kurjene. Poskrbljeno je tudi za dobro zabavo, zato da se smučarji tudi sicer razvedre. Ker se pričakuje res ugodna smuka in so tereni nad vse lepi, vabimo smučarje, da pridejo v obilnem številu. — Smučarji se naprošajo, da svoj prihod brzojavno ali telefončno naznanijo SK Bloke, zato da se jim rezervirajo prenočišča. Smuk! SK Bloke.

— SK Bloke priredi 5. marca svojo prvo medklubsko smučarsko tekmo na progi 12 km. Pričetek tekme ob 12. uri. Prvi trije plasirani tekmovalci prejmejo diplome. Prijavnina 10 Din. Vabijo se vsi odseki in smučarski klubi, ki so veljavni pri JZSS, da pravočasno prijavijo točno število tekmovalcev, in sicer do 5. III. do 12. ure pisмено ali ustmeno. Za hralo in prenočišča preskrbljeno. Vse nadaljnje informacije daje brezplačno pisarna SK Bloke. — V slučaju vremenskih neprilik bo tekma preložena, kar bo pravočasno naznanjeno po časopisih. — SK Bloke.

Beležnica

KOLENDAR

DANES: Sobota, 25. februarja, katoličani: Valburga, Viktorin; pravoslavni: 12. februarja.

JUTRI: Nedelja, 26. februarja, katoličani: Aleksander, Matilda; pravoslavni: 13. februarja.

DANASNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Carski valček.
KINO IDEAL: Krizarka Emden.
KINO DVOR: Noetova barka.
ZKD: »Rečna kot cerkvena miša« ob 14.15 v kinu Matici.
KINO ŠIŠKA: Bobby naprej! (Harry Piel) O ZASČITI CIVILNEGA PREBIVALSTVA proti vojnim plinom: Predavanje za zdravnike ob 18. v sejni dvorani magistrata. Predava dr. L. Debeljak.
PLES GRAFIKE ob 20. v KAZINI.
»BELA NOČ« v vseh prostorih na Taboru.
»SRČKO VEČER« ob 20. v Sokolskem domu na Viču.
SLAVČEVA MAŠKARADA ob 20.30 v Unioni.
PENZIJSKI FOND advokatske in notar. ske komore: občni zbor ob 17. v Delavski zbornici.
JRKD za kolezijski okraj: I. redni občni zbor ob 20. v gostilni g. V. Pelca, Kozleja.

PRIREDITVE V NEDELJO

KINO MATICA: Manever ljubezni.
KINO IDEAL: Krizarka Emden.
KINO DVOR: Beli junak.
ZKD: »Rečna kot cerkvena miša« ob 11. dop. v kinu Matici.
KINO ŠIŠKA: Bobby naprej! (Harry Piel) PEVSKO DRUŠTVO POSTNIH ULIZ. BENCEV: občni zbor ob 16. v spodnjih prostorih hotela Miklič.
ZDRUŽENJE TOBACNIH TRAFIKAN. TOV: občni zbor ob 16. v hotelu Lloyd.
TKD ATENA: Rajanje otrok ob 16. v Unioni.
LUTKOVNO GLEDALIŠČE na Taboru: »Gašperček zdravnik« ob 15.30.
»OPEST«: VI. občni zbor ob 9. dop. v Delavski zbornici.
DRUŽABNI VEČER Propagandnega društva ob 20. v veliki dvorani hotela Miklič.
SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE: »Drzni igralec« ob 20.15 v Mestnem domu.

SPORT

SKAKALNE TEKME na novi skakalnici v Mostecu ob 15.
MLADINSKO IN JUNIORSKO DRSANJE na drsališču Ilirije ob 9. dop.
ILIRIJA: HERMES: Table tenis dvomatch, sobota, nedelja; danes ob 16. v salonu restavracije »Keršič«.
DEŽURNE LEKARNE
DANES IN JUTRI: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, in Bakarčić, Sv. Jakoba trg 9.

Izpod sita in rešeta

Srečam davi prijatelja na cesti.
— Dobro jutro.
— Dobro jutro. Kaj novega.
— Tri dni dopusta imam.
— Čestitam, čestitam! Kam jo pa mahneš za tri dni? Smučat?
— Saj ga imaš tudi ti in vsi ga imamo.
— Kaj imam tudi jaz?
— Tri dni dopusta.
Debelo ga pogledam in kar samo se mi nasmeje. Saj veste, človek je v službi, doma ima ženo, pa bi se mu kaj imenito prileglo vsaj tri dni izrednega službenega in zakonskega dopusta.
— Kdo ti je pa povedal? Jaz o tem ničesar ne vem. Se ne šališ?
— Seveda ne. Ti in jaz in vsi imamo tri dni dopusta. Pust je namreč v torek.
— Pustne šeme pa že zdaj hodijo po mestu in delajo neslane dovtype. — zagodrnjam in grem svojo pot.

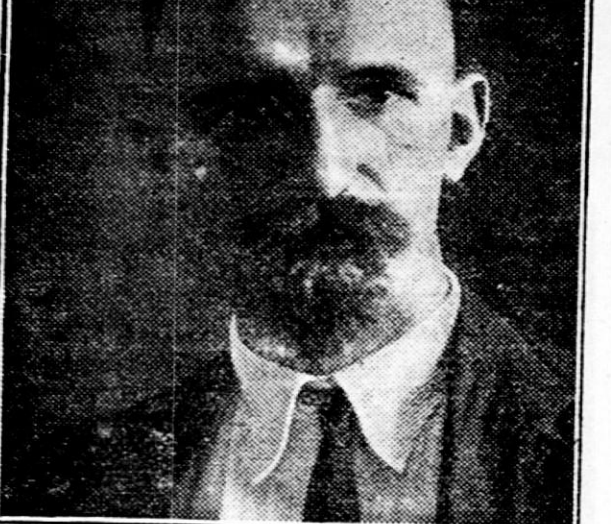
Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Nova domača opereta „Blejski zvon“

S. Šantel — Grofica Baumgarten — Sportna tekma na Blejskem jezeru

Ljubljana, 25. februarja. Akad. slikar in profesor Saša Šantel je bil sredi zlatih zvezd: publika je sprejela njegovo prvo opereto „Blejski zvon“ jako vzpodbudno, z brezkončnimi aplavzi, z vncem in šopkom in z očitno iskreno željo, izraziti enemu naših najboljših aglinih, mnogostanski uspešno produktivnih umetnikov prav posebne simpatije.

Vsaka uprizoritev domačega gledališkega dela je za nas kulturen dogodek, ki se ga razveselimo, saj so izvirne drame, opere in operete tako redki pojavi na našem odru. Še redkejša pa so domača dela, ki se vzdržijo na repertoarju iz lastne kvalitete, brez vsiljevanja in klikovskega sportskega pritiskanja.

Zlasti na opernem in operetnem polju smo v tem pogledu jako revni: ako smo čisto odkritostni, moramo zapisati le dve imeni, ki sta postali po svojih gledaliških glasbenih delih zares za dolga desetletja popularni, njuna dela pa za dolgo doba zares priljubljena: imeni Anton Forster in Viktor Parma. In vendar ta pionirja naše dramske glasbe doslej še nista našla niti učitice niti zagate, ki bi ji dali njuno ime, da bi bremen lahko celo vrsto imen, ki jih ne pozna nobena literarna, umetniška, glasbena, politična ali narodnogospodarska zgodovina.

Kakor večini naših oper in operet, ki so nezaznansko izginile z odra le zaradi svojega šibkega libreta, tudi „Blejskemu zvonu“ besedilo nikakor ni najboljšo. Napisati zares dobro operno ali operetno besedilo, dramatično udarno in napeto zanimivo, je prav posebna umetnina. Morda je napisala blagopokojna gospa Mary grofica Baumgartenova, roj. pl. Valenta, vdova Maličeva, izvrstno veseloigro „Blejski zvon“, tudi libretto po tej veseloigri ni slab, ali potreben je še infiltracije humorosti, duhovitosti in originalnosti.

Tem večja zasluga je, da so vsi solisti

in režiser storili vse, da bi dali opereti čim več zabavnosti in razgibanosti. To se jim je vsaj deloma prav dobro posrečilo. G. g. Zupan, Kogejeva, V. Janko in B. Peček so uspešno izkoristili svoje komične talente in se pošteno trudili, da so kolikor možno zabrisali razne naivnosti in puščobnosti, a da so nam pripravili čim več smeha in zabave. Morda je bila opereta posajena nekoliko prezgodaj na oder, in zato v zborih in plesih solistov pevec še ni bilo vse do kraja pripravljeno. Morda najdemo solisti še novih nijans in domislekov. Potem bo, trdno upam in živo želim, ta naša opereta dosegala trajen in popoln uspeh tudi pod kritičnimi očmi.

Uprizoritev je krasna. Inscenacijo je izvršil mojstrski sam Saša Šantel: v 1. in 3. rej. smo na širni terasi pred blejskim modernim hotelom tik ob jezeru, v 2. dej. pa na otoku pred cerkvico, na levi župnišče in cerkvenišče, na desni spodnji del cerkvenega stolpa.

Dejanje se godi v današnjih časih med blejskimi letoviščarji ob mednarodni plavalni in veslaški tekmi. Slučajno je bilo menda takrat malo tuje elegantne in šarmantne, šik oblečene publike, a tem več domačega in solidnega filistrefa in omakavzarstva. Tu so Francozi, Nemci, Madžarki, Amerikanci, slušajo pa ni Hrvatov in Srbov, da si ne navadno ondi zelo številni. Zelo močno nastopa naše kmetiško ljudstvo in med njimi nekaj zabavnih dežel v narodni noši.

Vsa ta bujna, pisana družba prepeva in pleše po Šantlovi ljubezni, lahki, folklorno pobarvani ali modno stilizirani glasbi, ki jo je L. M. Škerjanc s čudovito igrivo spretnostjo prav efektivno in prijetno melodično instrumentaliziral. Zbori izdajajo vsaj štiri cerkvenega komponista, zato je ljudski zbor z orglami v cerkvi zelo posrečen; tudi zbor z napitnico in veliki finale 2. dejanja sta prav polna domačega občutja. Zlasti so lepi djeti Janka in Alenčica v 1. in 2. dejanju, učinkovita je župnikova balada o blejskem zvonu, izvrsten pa tango v 2. dejanju. Dramatski efekten je prizor tekme z „drukarji“ med Hansom in Jackom in splošno so žele nedeljeno priznanje plesne vloške v 3. dejanju. Tu so se odlikovale naše baletke, na čelu jim Smekoljeva, Moharjeva in Golovin.

Vse priznanje I. Ribičevi za njeno ljubko, pevski zelo prijetno Alenčico, Št. Marčetu za Amerikanca Jacka (prav dobro tudi govori), vedno pristno komičnemu Zupanu za njegovega viteza Kozjedolskega, za izvrstno karakteriziranega Francoza Briand V. Janku, za famozno Madžarko M. Kogejevi, inženjerja, pogorelega tekmeča Hansa v. Thungena B. Pečku in za Francozinjo Španovi. Brez izjeme so bili vsi odlični. Župnik je bil M. Rus in zapel balado učinkovito patetično.

Orkester in predstavo je vodil naš vrli A. Neffat, režijo pa je imel B. Kreft.

Gledališče je bilo v zlic poznemu datumu prav dobro zasedeno in publika židane volje.

Saša Šantel je bil ponovno pozvan na rampo in tudi solisti so bili deležni vidnih izrazov simpatije. Torej prav lep, zanimiv večer.

Naj bi „Blejski zvon“ še neštetokrat zvonil v razprodanih hišah! Fr. G.

(odena ali opereta) na prostem, na prostem ob 20. pa dramska predstava ali pa v gledališču. V sredo 28. junija se vrše dopolne akcije za javno telovadbo. Ob 11. bo slavnostni občni zbor Ljubljanskega Sokola, ob pol 12. pa instrumentalni monstre koncert na Kongresnem trgu ali pa pred Narodnim domom. Popoldne bo javna telovadba, zvečer pa telovadna akademija Ljubljanskega Sokola. Istočasno bodo v obeh gledaliških predstavah. V četrtek, 29. junija dopoldne bo spreved po mestu, popoldne javna telovadba, po telovadbi pa ljudska veselica na veseličnem prostoru v lesenja ob 20. naprej. Tudi ta večer bodo predstave v gledališčih.

Naslednji dan se prično izleti po Sloveniji in v Dalmacijo. Poročilo prireditelnege odseka je bilo simpatično sprejeto.

Svoja poročila so podali še vsi ostali odseki, ki so deloma že, deloma pa še bodo pričeli z delovanjem. Delo nekaterih odsekov se prične neposredno v pričetku zletnih dni kot sprostorni, rediteljski in še nekateri.

Potek seje je vsekakor pokazal, da so vsi člani zletnega odseka dobro zavedajo velikih nalog, ki jim jih nalaga Sokolstvo in da bodo tej veliki nalogi v polni meri kos. Večeri za večerom požrtvovalnega dela bodo pripomogli k veččastni sokolski manifestaciji, ki bo najdoslejnejša proslava 70letnice Ljubljanskega Sokola, matice jugoslovenskega Sokolstva. R. Kos.

Danes ob 14.15 in jutri ob 11. dop. v ELITNEM KINU MATICI
Revna kot cerkvena miš
Burka z najboljšimi komiki:
Fritz Grünbaum, Paul Morgan, Paul Hörbiger! Smeh!

Pošteno zasluženi pokoj

Trbovlje, 25. februarja. Te dni je stopil v pokoj edennajststarejših aktivnih rudarjev Trboveljske doline gospod Leopold Medvešek, ki je lani proslavil 50letni jubilej dela pri TPD in je bil s svojimi 67 leti najstarejši delavec in namočeneč rudnika Trbovlje. Medvešek je s 17 leti začel kot ključavničarski delavec z delom v rudniku in zaradi svoje pridnosti ter nadarjenosti napredoval za strojevodjo, predelavca strojničarske stroke in paznika pri parnih kotlih. Vse njegovo življenje je bila dolga pot trpljenja in naporne dela.

Zaradi strokovnega znanja je bil l. 1912. imenovan za paznika in poduradnika, s čimer pa je prevzel še večjo odgovornost. Kjer koli je v jami izbruhnila voda, je moral Medvešek z drugimi vred v rove ter jih izpraznjevati, s sesalkami, da so rudarji zopet lahko kopali premoč.

Medvešek je po 35 letih službe l. 1916. stopil v pokoj in prejel pokojnino Bratovske skladnice. Kmalu nato je pa začel denar propadati in ob prevratu je popolnoma izgubil svojo vrednost. Zato je Medvešek izgubil vso pokojnino, oziroma bila je tako majhna, da je moral zopet na delo, ki ga je opravljal do danes. Kljub visoki starosti, dolgoletnemu in napornemu delu, je še vedno zdrav in čil. Želimo, da bi preživel v zasluženem pokoji jesen življenja v krogu svoje rodbine v mirnem zadovoljstvu.

Danes premiera velefilma giganške pomorske borbe v dobi svetovne vojne!

Križarka EMDEN

Ladja, ki so jo imenovali »Trepet Indijskega oceana«

Louis Ralph, Werner Fuetterer, Renee Stobrava

Kot dopolnilo največji Ufa zvočni tednik

Predstave danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer, jutri v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer.

Predprodaja vstopnic od 11. do 13. ure.

„Zvočni kino Ideal“

Občni zbor SK Korotana v Kranju

Oživilni klub začel drugo leto svojega uspešnega delovanja

Kranj, 24. februarja. Pred desetimi leti je bil ustanovljen v Kranju sportni klub Korotana, ki pa je deloval samo nekaj let, ker je s prihodom tovarne Jugoslovske izgubil nogometno igrišče na Gajetu. Lani pa so bivši člani Korotana klub obnovili in dobili novo sporno igrišče v Kokriškem predmestju, ki je last ge. Pavšerjeve. Poleg nogometne sekcije sta se omovali še hazenska in ping-pong sekcija, ki so vse lepo delovale.

Sredi se je vršil v žitniški dvorani Narodnega doma občni zbor obnovljenega kluba, ki je nudil pregled vsega dela v lanskem letu. Otvoril ga je predsednik Joško Horvat, ki je pozdravil zastopnika kranjske mestne občine ravnatelja Fr. Sirca in vse navzoče člane, ki se jih je zbralo okrog 50. Zahvalil se je vsem omim članom, ki so pridno sodelovali, ožigotal pa popustljivost nekaterih odbojnikov. Sledilo je obširno poročilo tajnika Potuška. Klub se je lani junija vpisal v Jugoslovenski nogometni savez. Ustanovila se je hazenska sekcija. Vedno je bilo dovolj tekem, vsako nedeljo in praznik po dve ali pa še več. Glavna prireditelj minilega leta je bil sportni dan 4. septembra. Prvenstvenih tekem lani ni bilo, ker je bil klub šele decembra sprejet v JNS. Koncem julija je bila ustanovljena tudi ping-pong sekcija.

Sledila so poročila načelnikov posameznih sekcij. Načelnik nogometne sekcije Potušek je podal točno sestavljeno poročilo. Sekcija šteje 45 nogometašev, ki so bili razdeljeni v tri moštva. Vsa moštva so odigrala skupno 61 nogometnih tekem z rezultatom 163 : 261 za Korotana. Izgubljenih je bilo 13, dobljenih pa 48 tekem. Treniralo se je redno dvakrat tedensko. Letos bo klub posegel v prvenstveno borbo; takata ga dve fronti: na Jesenih in v Novem mestu. O delovanju hazenske sekcije je poročal Kučina, o delovanju ping-pong sekcije pa Javornik. Slednja šte-

je 60 članov. Jeseni se je vršil turnir za klubovo prvenstvo v singlu gospodov. Pokal si je priporil Tajnik Bojan. O denarnem prometu in trenutnem finančnem stanju kluba je obširno poročal blaginjak Repič. Celoletni promet znaša 28.000 Din. Članstvo je soglasno sprejelo razrešnico starega odbora. Nato je bila prečтана sprememba klubovih pravil.

Potem so se vršile volitve. Predlagana je bila samo ena kandidatna lista. Soglasno je bil zopet izvoljen za predsednika aglini Joško Horvat. Prav tako so bili soglasno izvoljeni tudi ostali člani upravnega odbora: ravnatelj Sirca, dr. Demšar, živinozdravnik Bedenk, tovarnar Prah, Repič, inž. Gros, Colnar O. in Zl. Simunac. Revizorja sta dr. Sajovic in Srakar.

Vpisnina in članarina ostaneta isti kot lani. Na predlog inž. Grosa je bil soglasno sprejet predlog, da sme upravni odbor na eventualno zahtevo oblasti pravila primeroma spremeniti. V toku enega meseca se bo vršil članski sestanek, da se izvoli tehnični odbor in načelniki posameznih sekcij. Dr. Sajovic je predlagal, naj bi se osnovala tenis-sekcija, ki bi kluba pridobila novih članov in dohodkov, o čemer je že v minilem letu razmišljial odbor. Važno je tudi vprašanje kopališča za gojitev vodnega sporta.

Oživilni SK Korotana začelja a tem drugo leto svojega delovanja. Klub uživa mnogo simpatij občinstva in mestne občine, ki bo šla po zadrlu zastopnika občine g. Sirca klubu vsestransko na roko. V novo izvoljenem odboru so sami zrel in resni ljudje, ki se bodo gotovo zavedali svojih dolžnosti. Treba je pred vsem, da se osnujejo vse sportske sekcije, da se bo naš klub lahko po vzgledu večjih klubov vsestransko udeleževal. Članstvo pa naj pomaga s svojim vnetim delom stremljenju odbora. Pomlad se bliža in z njo sezona dela.

Knjižna nabiralna akcija

Ljubljana, 25. februarja. Kako plemenito in potrebno nalogo si je nadela akademska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda z ostalimi podružnicami OMD v Ljubljani, klubom Jug. primorskih akademikov, S. J. S. U. Preporodom in sprotazumno z žarom na drž. klasični gimnaziji v Ljubljani, dokazuje visoko pokroviteljstvo, katerega so rade volje prevzeli pod njihovo knjižno nabiralno akcijo gg. ban dr. D. Marušič, župan dr. D. Puc in rektor dr. M. Slavič.

Razumevanje in podpora, ki smo jo dobili na visokih mestih, naj bi našla odziva v slehernem srcu, ki čuti z vsemi onimi, ki so naše pomoči potrebni. Utrujmo našo mejo kulturno, ker je kulturno višji narod more uveljaviti svojo ekspanzijo na škodo kulturno nižjega. Z dobro našo knjigo bomo utrjevali zavest našega ljudstva, kar bo najtrdnější branik pred navaljo s severa in zapada.

Ne pozabimo tudi vseh onih, ki jih je borba za vsakdanji kruh poglala po svetu. Kot osamljeni otoki žive naši ljudje v najrazličnejših državah. Če ne prva, pa prav gotovo zapade že druga generacija tuji asimilaciji. Če jim nisimo mogli dati fizične, nudimo jim vsaj duhovno hrano.

Akcijski odbor.

„Miss sport“ Krško

Krško, 24. februarja. Preteklo soboto je imel Sportni klub Krško v prostorih hotela Gregorič svoj klubski sestanek s svečano sejo. Videti je bilo, da ima odbor s članstvom vred poleg dobrega namena tudi mnogo dobrih misli, od katerih uresničenja zavisi poživljenje delovanja, s čimer pa se bo nedvomno dvignilo splošno zanimanje za klub, ki bo planiral nogometno igrišče in že to pomlad ustanovil še hazensko sekcijo.

Po sestanku se je razvil nepriljen družabni večer, na katerem je znani športnik g. Milko Rak sijajno opeval zaslužne odbojnikne in igrače. Za miss sport Krško je bila z večino glasovi izvoljena gđ. Vika Sadrževa, ki ji je bila poklonjena krasna torta — sladika nogometna žoga.

Iz Črnomlja

— Osebnosti. Učiteljica gđ. Katica Lovrič je premeščena iz Črnomlja v Kamnjo na Hrvaščino. — Učitelj g. Rudolf Jeletič iz Starega trga je položil praktičen učiteljski izpit na drž. učiteljsku v Ljubljani.

— Kmetoko gospodinjki tečaj v Črnomlju, ki bo trajal tri mesece, priredi kr. banska uprava. S poukom se prične 20. marca. Organizacija tečaja je poverjena sreekemu kmetijskemu referentu g. Stoklasu, ki sprejema prijave in daje vsa potrebna navodila.

— Krašen roman »Dve siroti«, ki je prišel izhajati v soboto, bo gotovo osvobodil vsakega, pa naj ga naši naročniki še svojim znancom priporoče, da se naroče na naš list. Istočasno opozarjamo na še

malo zalogo res lepega romana »Prokletstvo ljubeznic«.

— Streleka družina, ki je bila začelkom februarja ustanovljena, lepo napreduje, pa ima že blizu 100 članov. Ima že tudi strelišče in prostor za sobno streliščanje. Ta lepa nacionalna organizacija zasluži največje upoštevanje vseh, pa bi bilo želeli, da pristopijo vsi narodno zavedni domačini in tako ojačijo viteške vrste družine.

— Tatvine so po Beli Krajini postale v zadnjih mesecih zelo pogoste. Ne sicer večje, pač pa kradejo življa, perutnino itd., kar pa se že itak siromašnim ljudem zelo pozna. Naša Krajina je polna postopačev in delamrznih, ki so se od drugod priklutili k nam, računajoč na znano gostoljubnost naših ljudi. Oblasti bi morale najstrožje nadzirati vse sumljive in jih odgnati v pristojne občine. Vprašanju podpiranja nezaposlenih po deželi posvečajo premalo pažnje, pa zato javna varnost postaja vse bolj kočljiva. V Metliki so na primer že lani 5. oktobra na sestanku vseh županov sklepali o tozadnje ukrepih, vendar pa do danes sadov teh sklepov še ne vidimo, kar je popolnoma nerazumljivo in neopravičljivo. Upamo, da bodo oblasti energično posegle v delo za prepotrebno ureditev tega vprašanja.

Smrt

dveh odličnih žen

Ljubljana, 24. februarja. Pretekli teden so izgubila naša ženska društva dve odlični članici in narodnozavedni ženi. V 67. letu je neizprosna smrt pobrala go. Franjo Pfeifer, vdovo po fin. inšpektorju. Blaga pokojnica je bila zelo plemenita in velika Jugoslovanka. Pred leti se je vedno javno udeleževala; bila je odbornica Splošnega ženskega društva in tudi ženske podružnice CM za Trnovski okraj, kjer je vodila več let blagajno. Dolgotrajna bolezen je sicer ovirala to delo, a ni zmanjšala zanimanja za gibanje naših ženskih organizacij in narodne stvari. Bila je vzor gospodinje in skrbne matere. Na njo bo ohranjen vedno svetel spomin!

Nekaj dni preje je preminila gđ. Antonija Milavec, poštna uradnica v pokou, stara 70 let. Nihče bi tej vedno mladostno veseli, gibčni, elegantni ženi ne bi prisodil tako visoke starosti. Redno je posečala gledališče, hodila na veselice, na sprehode, tudi telovadila je in znala družbo razgibati. Bila je vnetja Sokolica, Kolašica, Ciril-Metodarka in članica vseh naših narodnih institucij in naročnica vseh naprednih časopisov in revij. Udeleževala se je rada vseh humanitarnih in narodnih prireditvev. Pa je prišla njena ura, in nehala je biti njeno dobro srce.

Odšli sta v večnost dve ženi in me gledamo za njima. Slava njunemu spominu!

— Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušnem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sežite takoj po staropreizkušeni »Franz Josefov« grenčici.

Vremensko poročilo JZSS

Ljubljana, 25. februarja. Današnje vremensko poročilo JZSS obeta za nedeljo najboljše snežne izgleda.

Kranjska gora: — 11, na stari podlagi 30 cm zapadlo 60 cm novega snega.

Bled: — 8, osrežen sneg visok 50 cm, ledena ploskev debela 20 cm.

Bistrica-Bohinjsko jezero: — 10, 60 cm snega.

Logatec: — 1, oblačno, 50 cm snega.

Sv. Katarina: 40 cm snega.

Mrzli studenc: — 10, novega snega 1 cm, smuka prvotrsna.

Vel. Lašce: 0, 40 cm snega, smuka prav dobra.

Sodražica: — 2, oblačno, 55 cm snega, nekoliko južno.

Tamar: — 5, 1,45 snega, pršič, smuka idealna.

Svetla planina: — 4, 80 cm snega, sneži, suh pršič.

Prvi pokrajinski zlet SKJ

Seja članov zletnega odbora — Proračun soglasno odoben

Ljubljana, 25. februarja. Včeraj so se sestali člani Zletnega odbora k seji, ki se je vršila v sejni dvorani ljubljanskega Sokola. Seji je prisostvoval I. nam. Starešine SKJ br. E. Gangl, sejo pa je vodil starosta ljub. Sokola br. Kajzelj. Polna udeležba članov zletnega odbora, ki ga tvorijo vsi načelniki številnih odsekov, tako gospodarskega, prireditvenega, prehranjevalnega, razstavnege, rediteljskega, stanovanjskega, zdravniškega, železniškega, tajniškega, gradbenega, finančnega, izletnega sprejemnega in častnikarskega odseka in drugi bratje, je pričala, da je delo v posameznih odsekih v polnem razmahu in se vse predpriprave vrše z mrzlično naglio.

Br. Kajzelj je podal referat o vseh dosedaj odposlanih vlogah in prošnjah na pristojna mesta in je poudaril tudi veliko razumevanje, s katerim spremljajo vsi krogi prireditvev, ki bo brez dvoma ena največjih v zadnjem času. Nekaj vlog je bilo že ugodno rešenih, posebno s strani občine in banovine, ki ob vsaki priliki kažeza vse simpatije in nudita vso svojo pomoč. Obnavljalo se je tudi važna finančna vprašanja. V okvirju izleta se bo organiziralo nebroj izletov tako po Sloveniji kot po Dalmaciji. Za vse te izlete so na skušalo doseči razne vozne olajšave in to za izmede do 31. avgusta. Prostor za zletišče, katerega smo že popisali, je že dovoljen in bo mestno načelstvo uredilo tudi vse ceste, ki vodijo na zletišče, tako drevored v Tivolskem parku. Lattemmarinov drevored, Gosposvetško cesto, Bleiweisovo cesto, skratka vse ceste, ki pridejo v poštev.

— Savezni prosvetni odbor je stavil posebne predloge, ki se tičejo skupnih pevskih nastopov s fanfarami. — Razpravljalo se je o zavarovanju vseh udeležencev zleta proti nezgodam. S prispevkom Din 1.50 bo vsak udeleženec zavarovan za znesek Din 10.000 za primer smrti in za Din 20.000 za primer trajne invaliditete.

Predsednik finančnega odseka je podal zanimivo poročilo, ki vsebuje aproksimativen proračun v glavnih potezih. Celotni proračun je sestavljen na podlagi proračunov posameznih odsekov, ki so v poslednjih mesecih prav živahno delovali. — Po daljši stvarni debati, katere se je udeležilo precej odbornikov, je bil proračun soglasno odoben.

I. namestnik Starešine SKJ br. E. Gangl je poročal o intervencijah, ki jih je izvršil po raznih ministrstvih v Beogradu. Ob

priliki zleta se bo priredila sokolska zgodovinska razstava in se bo ob tej priliki izdala posebna brošura kot vodič po razstavi. — Prav tako se bo s strani izletnega odseka izdala izletna brošura, ki bo vsebovala opis vseh izletov.

Zletna pisarna obratuje sedaj v sejni dvorani ljubljanskega Sokola in ima telefon 32-74 ter račun pri pošt. hranilnici št. 11.820.

Razpiše se natečaj za zletni plakat in znak. Plakat naj bo izdelan v barvah za tribarvno reprodukcijo, rok pa je določen tako za osnutek plakata kot za osnutek znaka na 24. marca ob 12. uri. Podrobna razpis bo še objavljen. Pravico udeležbe na natečaju imajo vsi slovenski likovni umetniki v Jugoslaviji.

Poročilo gradbenega odseka je bilo zelo zanimivo in je rezultat večmesečnega naporega dela. Vsi nabriti so v vseh podrobnostih gotovi in se bližamo oddaji del. Po sedanjem načrtu bo prostora za 3300 telovadcev in 14.000 gledalcev, zadnje število se pa lahko raztegne na 20.000. Dekorativni del zletišča bo prav pester, glavno dekoracijo bodo tvorile zastave slovenskih narodov: Čehov, Poljakov, Rusov in Jugoslovenov. Efektna namestitvev gostov bo gotovo prav dobro učinkovala.

Zelo važna je prehranjevalna akcija telovadnega članstva, ki je poverjena posebnemu odseku. Namestitve se bo kuhinje, ki bodo opremljene s številkami, članstvo bo pa prešlo že v naprej bloke, pravtako označene s številkami dodeljenih jim kuhinj. Posebno važnost se posveča na dobri in tudi ceneni prehrani, za kar nam jamči tudi strokovnjaki, ki so se zavzeli za prehrano. Članstvo bo prineslo, kot na zlet v Pragi, posodo — skodelice in pribor s seboj.

Prireditvenemu odseku je poverjena velika naloga.

4. junij je kot prvi predzletni dan namenjen dijaštvu. 18. junija je dan naraščanja, dece in vojštva. Oba predzletna dneva bo otvorila vesjak dan ob 9. zjutraj budnica z godbo po mestu. Od nedelje do torka, 25. — 27. junija se bodo vršile predzletne tekme. V torek, 27. junija je zaključek medzletnih tekem in sprejem gostov k pozdravnim večerom na Taboru, ki bo ob 20. Pozdravni večer je mišljen na Taboru v dvorani in na prostem. Istočasno bo odprt tudi veselični prostor na večerjem. Leti dan ob pol 16. bo gledališka predstava

Dnevne vesti

— **Reaktivirani supleni.** Reaktivirani so supleni Kovač Marija, realna gimnazija, Novo mesto, Vodnik Dora, učiteljica, Ljubljana, Fortuna Martin, realna gimnazija, Ptuj, Globočnik Ota, klasična gimnazija, Ljubljana, Kocjan Andrej, realna gimnazija, Murska Sobota, in Sterle Marjan, II. državna realna gimnazija, Ljubljana.

— **Napredovanje v naši vojski.** V čin rez. pehotnega podporočnika so napredovali rezervni naredniki: dijaki Karel Mar. telanc, Boris Gostiša, Jože Kresnik, Franc Gregorijević, Vladimir Kac in Kostomaj Gabec.

— **Is »Službenega listca.«** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 16. z dne 25. t. m. objavlja splošna navodila za izdelavo uredbe o izvajanju regulacijskega načrta in gradbenega pravilnika, izpovedi in dopolnitve v navodilih za izvedbo organizacije finančne kontrole, pravilnik o bolnišnični pristojbinih za zdravljenje v državnih in banovinskih bolnišnicah in bolnišničnih ambulancah, odločbo o dopolnitvi pravilnika o povračilu stroškov za prevoz in prenos državnih stvari uslužbenecem pri kontroli mer, objave raznih ratifikacij in priselov na mednarodnih konvencijah, objavo o novih mednarodnih telefonskih zvezah in o pobiranju občinskih trošarin v tekočem letu.

— **Prepoved zahajanja v krme.** Okrajno sodišče v Celju je prepovedalo samskemu mehaniku Karlu Ojstru iz Spodnje Hudine zahajanje v krme za eno leto, okrajno sodišče v Gornji Radgani pa delavcu Antonu Rosu iz Gornje Radgone tudi za eno leto.

— **Za mrtve proglašeni.** Deželno sodišče v Ljubljani je uveljavilo postopanje, da se proglašajo za mrtve: Franc Škof z Vrzdence, Fr. Simšič iz St. Martina pri Gorici, France Brenčič iz Zibers in Pavel Jurjevčič iz Rateč. Vsi štirje so med svetovno vojno brez sledu izginili.

— **Sestava seznama strojev in strojnih delov.** Is. izdelujejo v državi. Ministr. stvo trgovine in industrije namerava v smislu pripombe 4. k XV. delu carinske tarife revidirati seznam strojev in strojnih delov, ki se izdelujejo v državi. Tovarne in obratovalnice, katere izdelujejo stroje in strojne dele, navedene v omenjeni pripombi, poziva Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da pošljejo ministrstvu trgovine in industrije, kolikor tega še niso storile, najkasneje do 5. marca t. l. podrobne podatke, katere predmete izdelujejo v svojem obratu iz pripombe 4 k XV. delu carinske tarife. Poleg seznama predmetov, katere izdelujejo, naj pošljejo še podrobne tehnične podatke s prospekti (slikami itd.) in navedbo, koliko je znansila njihova produkcija v lanskem letu in koliko znaša celotna kapaciteta njihovega obrata. Ravnotako naj posebej navedejo za vsak posamezen predmet, ali in kaj imajo pripomniti glede na zaščito domače produkcije.

— **Dražba lavov.** Pri sreskem načelstvu v Kamniku se bodo oddajale na javni dražbi v zakup lovske pravice za dobo petih let, in sicer v sredo 15. marca ob 10. občin: Iro-jane, Blagovica, Peče, Drilja, Česenca in Krasnja, v četrtek 16. marca ob 10. občin: Krtina, Rafolče, Brezovica, Mengeš, Jarše in Vodice, v petek 17. marca ob 10. občin: Mlaka, Zalog, Klanje, Križ, Kaplja vas, Radomlje in Voljki potok, v ponedeljek 20. marca ob 10. pa občin: Smarce, Kamnik, Nevljice, Podgorje, Gozd, Loke v Tuhinju in Smartin v Tuhinju.

— **XVI. dražba krzna.** bo 27. marca na ljubljanskem veletrgu. To bo zadnja dražba v tekočem letu in je najavljeno že mnogo domačih in inozemskih kupcev. Dražba bo dosegla tem boljše uspeh, čim več blaga bo na razpolago. Vsakdo, ki ima kožo še na razpolago, naj jih pošlje takoj ali najpozneje do 25. marca na naslov »Divja koža«, Ljubljana, veletrg.

— **Lep primer kršanske ljubezni.** Na periferiji Zagreba imata zagrebški Kaptol in nadškofija večje zemljišče, kjer stoji zdaj hišice siromašnih meščanov. Tu stane okrog 1200 ljudi, torej nad 300 družin, in vse hočejo postaviti na cesto, kajti nadškofija in Kaptol zahtevata od agrarnega urada, naj jima vrne to zemljišče tako, kakršno je bilo pred letom 1918, namreč prazno. Prav nič se ne zmenita za to, da žive tu siromaki in svojih skromnih hišicah.

— **Krivi so delali večerjati Matiji,** ko smo trdili, da letos ni razbil ledu. Dopol dne ga namreč res še ni razbil, popoldne se je pa razjel, da mu ne priznavamo oblasti nad ledom pa je zapihal toplejši veter in kmalu so stale po cestah luže, čez noč je popoinoma prevladalo južno vreme in tako se je Matija tudi letos obnesel.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno in zmerno hladno. Včeraj je po večini krajev naše države snežilo, v Beogradu in v Dalmaciji pa deževalo. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 13, v Splitu 7, v Beogradu 5, v Sarajevu 4, v Mariboru 2,6, v Ljubljani 2,2, v Zagrebu 2 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,3, temperatura je znašala 2,2.

— **Tudi gostilničarji za svojo zbornico.** Zadržali smo poročali, da zahtevajo zagrebški trgovci z mesanim blagom samostojno zbornico, zdaj so se jim pa pridružili z enakim zahtevom še gostilničarji. Duh razkrajanja in cepljenja moči gre torej svojo pot.

— **Odkritosrčen ljubček.** Uradnik Stevan Subić v Velezu se je pred dvema letoma poročil, čeprav so ga prijatelji svarili, naj ne vzame lahkoževce Bosiljke. Nekaj večera je sedel v krčmi, pogovor je nanesel na ženske in tudi na njegovo ženo. Subićev prijatelj Piljak je trdil, da je Bosiljka v zakonu nezvesta. Subić je ves ogorčen napadel prijatelja, ki mu je pa pokazal ženino ljubavno pismo in priznal, da ima z njegovo ženo ljubavno razmerje. Mož pa se vedno ni verjel, zato ga je prijatelj povabil z dvema pričama k sebi; njega je skril pod posteljo, priči pa pod omaro in kmalu so se vrnil z nezvesto ženo.

no. V kritičnem trenutku je dal znak, varani mož je zlezel izpod postelje, priči pa iz omare in takoj so sestavili zapisnik, da bo lahko mož zahteval ločitev zakona.

— **Paprike mu je našla v oči.** V četrtak zvečer je napadla v Zagrebu delavca Franjo Jeremića njegova ljubica, ki mu je našla v oči paprike. Morali so ga prepe-ljati v bolnico, da so mu izprali oči, ki so ga seveda pošteno bolele.

— **Grozen samomor starca.** V Sarajevu si je hotel na grozen način končati življenje 80-letni Kečov Spahija. Ker ga niso hoteli sprejeti v bolnico, je sklenil končati si življenje. Najprej si je zabodel nož v trebuh, da so mu izstopila čreva, potem je pa vzel drugi nož in se zabodel v vrat. Hotel si je prerezati grlo, pa je bil že pre-slah. Prepeljali so ga v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— **Senzacija v krizi.** V vasi Oraški blizu Trebinja se je obesil sluga ortopedičnega zavoda Ignac Begušić. V smrt je šel zaradi dolgov. Če bi si ljudje zdaj končavli življenje zaradi dolgov, bi bila vsa drevesa polna obešenec.

— **Prvi vtis je najvažnejši.** Lepi belci in z osvežujočo zobno pasto Chlorodont negovani zobje dajo vsakemu obrazu poseben čar. Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.

Pri apnenju arterij v možganih in sru-dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefov« vode iztrebljenje črevesa brez hudega pritiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polustransko ohromelih z »Franz Josefov« vodo najboljši uspehi pri iztrebljanju črevesa. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

DANES OB 1/2 9. ZVEČER GRAND HOTEL „UNION“ Slavčeva maškarada

Igra Sonny-boy jazz. — Plesje vodi plesni mojster G. Jenko. — Zbirališče mask od 1/2 9. ure zvečer v beli dvorani.

Iz Ljubljane

— **Kršnjenje prepovedano.** Mestno načelstvo opozarja, da je po določilih ministrske uredbe z dne 8. marca 1932, št. 1. št. 270/26, v Ljubljani kršnjenje splošno prepovedano. Ta prepoved pa ne velja za prebivalce kočevskega sreza, prebivalce nekaterih občin novomeškega in črnomajškega sreza glede kočevskega blaga, ter za prebivalce imotskega, duvanjskega in livanjskega sreza glede prodaje drobne-ga (galanterijskega) blaga. Tudi ne velja prepoved za kršnjenje z izdelki doma-čih hišne industrije. Vsem drugim je pa vsako kršnjenje po mestu Ljubljani zabranjeno. Prestopki se kaznujejo po § 397 obrtnega zakona z globo do 1500 Din oziroma z zaporom do 30 dni.

— **Iz jugom smo dobili vse pripadajo-če radosti.** da smo se včeraj popoldne kmajpali po ulicah. Poleg tega se je pa tu- di začel spuščati sneg s streh in ni padel vedno na prazno, temveč je marsikomu popravil klobuk. Sreča je, da ni bilo več v zlebovih ledu, ki bi bil vseeno nekoliko predr za naše sicer dokaj trde glave.

— **Iz Držite ga!** To je bilo krika in vi-ka, da je nastala na živilem trgu prava panika. Tam se kaj pogosto udeležujejo zmikavci, ker pač najdejo med gospodi-njami mnogo hvaležnega dela. Tudi oni dan so ljudje mislili, da je zopet kdo kaj »pofulil«, ko je kričala gospa pri mesar-ski stojnici, da ga naj drže. Ljudje so dr-veli skupaj in vpraševali, v katero smer jo je popihal. Gospa ni vajena stafetnih tekov, ker se ji noge upirajo zaradi preve-likih gravitacijske sile. Pa je uboga reva koracala za papirjem, ki ga je valjal ve-ter po drevedu. Končno ga je vendar neko prijtel, ljudje so se pa obrnili za senzacijo.

— **Iz predavanja g. A. Paulina v dru-štvu »Krika.«** »Krika« je priredila snoci pri Mikliču zelo uspeh izreden prosvetno-družabni večer, na katerem je predaval g. A. Paulin o razvoju mode v letu 2000 let. Predavanje je spremljalo 86 skioptičnih slik, film pa je bil odpadel, ker kljub ur-gencam še ni prišel z Dunaja. Film se bo zato predvajal na prihodnjem večeru »Kri-ka« v petek 3. marca. Obisk je bil snoci rekorden, občinstvo za zopet polno hvale o večeru. G. Paulin je dobil več povabil, da bo predaval o modi v raznih družtvih, kar dokazuje, da je bilo njegovo predava-nje zelo na mestu.

— **Iz Krajev. organiz. JRKD za kolezij.** skioptični ima danes, dne 25. febr. ob 20. v gostilni »Pelc«, Kolesarja, svoj občni zbor. Zboru prisostvujejo g. župan dr. Dinko Puc, odposlanec sreskega odbora i. dr. Vabljeni vsi člani in somišljeniki. Odbor.

— **Iz Krajevna organizacija JRKD za** Spodnjo Šiško bo imela v četrtek 2. marca ob pol 20. svoj občni zbor na Bellevueju z običajnim dnevnim redom. Posebna va-bila ne bodo razposiljena. Odbor.

— **Iz poročila o otvoritvi nove cari-narnice v Ljubljani** je pomotno navedeno, da so se ta poslopja gradila pod vodstvom g. inž. Mačkovića. Gradnja se je vršila v resnici pod vodstvom gosp. inž. Mikliča Matka.

— **Iz Socialno-gospodarski tečaj ZKD.** Danes zvečer ob 7. uri predava gosp. dr. Bajič o osnovah socialnega življenja. Predavatelj bo orisal glavne probleme so-cialne reforme in podal kritičen pregled sodobnih stremiljenj, kako preobrniti druž-

bo in gospodarstvo. Ker bo predavanje ze-lo zanimivo, vabimo občinstvo, da se ude-leži tega večera.

— **Iz Sokol M. javlja žalostno vest,** da je preminul brat Ciril Primožič, naš dolgoletni telovadec in vaditelj. Pozivamo vse naše članstvo, da se pogreba udeleži polnoštevno v civilu z znakom v nede-ljo 26. t. m. ob 4. uri popoldne izpred za-vetišča Sv. Jožefa na Vidovdanci cesti.

Pridite danes na ples „GRAFIKE“ ob 20. uri v Kazini

— **Iz Zadnjih v sezoni se uprizar v Sent-jakobskem gledališču jutri na pustno ne-deljo »Stajna veseloigra«** »Drzni plavač«. To je predstava, pri kateri je moral vsak dosedajni posestnik priti popolnoma na svoj račun in glede smeja in glade zabave. Zopet bo pokazal gosp. Košak, ta izborni sentjakovski komik, kako se plava »na suhem«. Pridite ga pogledat. Nasmejali se boste do solz. Predprodaja vstopnic je od 10.—12. in od 19. ure pri blagajni v Mest-nem domu. Vabljeni.

— **Iz Ruska Matica.** V počastitev spomi-na pred kratkim umrlih slavni ruskih zgo-dovinarjev prof. S. Platonova in A. Kize-vetterja priredi Ruska Matica v ponedel-jek dne 27. t. m. ob 20. v prostorih Fran-coskega inštituta spominski večer z nasled-njim sporedom: 1. Uvodna beseda preded-nika Ruske Matice univ. prof. dr. Evgena Spektorskega. 2.) Predavanje dr. N. Pre-obraženskega: Platonov in Kizeveter. — Vstop prost in brezplačen. Vabljeni vsi prijatelji ruske kulture.

— **Iz »Opesta«**, organizacija absolventov elektro in strojne delovodske šole na Teh-niški srednji šole v Ljubljani in enako-vrednih šol vabi na svoj VI. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 26. t. m. ob 9. uri popoldne v predavalnici Delavske zbornice, vogelnj vohod, pritličje, vse svoje članke in absolvente zgoraj navedenih šol.

— **Iz Podporno društvo železniških usluž-bencev in upokojencev v Ljubljani** bo imelo svoj redni letni občni zbor dne 5. marca t. l. ob 8. uri zjutraj v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljublja-ni, Miklošičeva cesta 20. Udeleženci — sa-mo člani — naj prinesejo članske izkazni-ce s seboj in prejmejo ob vstopu v dvora-no z društvenim žigom opremljen listič, ki bo po potrebi služil kot volilni listek. Čla-nom brez članskih izkaznic bo vstop v dvorano zabranjen. K obilni udeležbi vabi odbor. 124/n

XVII. MESARSKI PLES NA PUSTNI TOREK NA TABORU GODBA SONNY BOY JAZZ

— **Iz Plesni turnir za prvenstvo dravske banovine 1. 1933 in Jenkova 10. letnica kot plesnega mojstra se vrši v soboto 4. marca v Kazini.** Tekma bo tudi v valčku za na-slov »Kralj valčka 1933« in vseh najmo-dernejših družabnih plesih za prehodni »Jenkov pokal«. Priglasilo se je že več ljubljanskih in posebno zanimivo tudi zagrebških parov, ki prvič nastopijo na turnirju v Ljubljani. Nove prijave in in-formacije vsakodnevno pri mojestru Jenku, Kazina. 125/n

— **Iz Nedeljski popoldanski plesni tečaj** Jenkove šole v Kazini ima svoj zaključek jutri ob 4.—8. ure. 126/n

— **Iz Na pustni torek velika maškarada** v Sokolskem domu v Šiški. 123/n

— **Iz Vse ustanovne uprave se opozarja** na razglas mestnega načelstva v Ljubljani v Službenem listu kr. banske uprave dravske banovine z dne 18. II. 1933, kos 14, priloge str. 80-83. Ta razglaš, ki je nabit na ob-činski deski, poziva vse ustanovne uprave, da morajo v smislu pravilnika o uporabljanju zakona o ustanovah (zadužbinah) predložiti bilanco in letno poročilo o upravljanju ustanov v preteklem letu do 31. III. 1933 kr. ban-ski upravi (prosvetnemu oddelku IV.).

— **Iz Jutri v nedeljo družabni večer** Propagandnega društva v veliki dvorani hotela Mikliča s sodelovanjem jazz-Orchestra in pev-skega kvinteta. Vljudo vabljeni.

— **Iz Pri jutrišnji predstavi »Drznega pla-vača«** v Sentjakobskem gledališču igra vlo-go Eme mesto obloble gd. Wischerjeve gd. Silva Danilova. Uprava Sentjakobskega gle-dališča.

NEPREMIČNINE

— **VEČ STAVBNIH PARCEL** nasproti kolodvoru v Dev. Mar. v Polju, prodam — tudi proti hranilnim knjižnicam in vlogam. Pojasnila daje Jože Seme, Tr-zič, Metova ulica 1. 1198

— **DELAVNICO** oddam v najem, event. pristopiti kot družabnik. Pojasnila: Beršnjak, Stična. 1182

— **VEČ STAVBNIH PARCEL** od 10.000 dinarjev naprej prodam takoj tik Ljubljane, oko-lica Sv. Križ. — Potrpe se pri: A. Druškovič, trgovina, Moste-Zelena jama. 1229

KUPIM

— **PISALNO MIZO** z rolojem, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo »Slov.-Naroda«. 1201

— **RABLJEN SKOBELENIK** in železno pečico kupim. — A. Z. pri gosp. Friskovec, Grajska planota 1/56. 1263

DVE KNJIGI ZA TRI KOVAČE

Roman nepozabne lepote

PROKLETSTVO LJUBEZNI

dobite pri upravi »Slovenskega Naroda« za 30 Din (po pošti 35 Din)

— **Iz Otroški ringaraja Atene.** Prijavnice se dobe danes v soboto 25. t. m. od 15.—18. ure v damski sobi kavarnice Emone, v nedeljo 26. t. m. od 10. do 12. ure v Unioni in pred začetkom zabave pri blagajni. Pričetek ob 16. uri. Vse mamice naj pripeljejo svojo dečo v Unio in k tej nedolžni urici nepozab-nega veselja. TKD Atena. 128-n

— **Iz »Tujski legijonar«** France Lesar razkrinka. V sredo smo poročali, da je prišel v Ljubljano delavec France Lesar iz Koda, ki je pravil dolgo storilo o svoji odisejki kot slovenski vojni ujetnik. Pre-čedi verjetno je bilo njegovo pripovedova-nje, da so mu celo sprva verovali na po-litiji. Saj je znal France tako zanimivo pripovedovati o svojem potovanju, točno je opisal razne kraje, tuje in eksotične po-krajine, da bi človek mislil, da je res mno-go potoval. Za vsak slučaj so pa na krimi-nalnem uradu še pregledali kartoteko, m tedaj so našli Franceta tudi zabeleženega v svojih anah. Ugotovili so, da je leta 1920 France pobegnil iz ljubljanskega gradu, kamor so ga bile zaprle vojaške oblasti, nato se je pa na klatil po raznih kra-jih sveta. Leto dni pozneje so ga prijeli v Linzu in ga izgnali, lani je bil aretiran v Mariboru, opraviča so pa imele z njim tu, di druge oblasti. Ko je Lesar uvidel, da so ga na policijski razkrinkali, je seveda svoje pripovedovanje temeljito spremenil, zatrjuje pa še vedno, da je bil v tujski legiji. Po temeljitim zaslišanju ga je po-litija zaradi večnega potepuštva izročila sodišču.

— **Iz Otok se je oparil s kropom.** Vče-raj so prepeljali v bolnico 3-letno posest-nikovo hčerko Tončko Pečanovo iz Kozar-rij, občina Dobrava. Otok je doma zvr-nil nase lonec kropa in se opelk po vsem telesu. Kakor nam poročajo iz bolnice, je stanje male Tončke zelo kritično.

— **Iz Skok v Gruberjev kanal.** Predve-rajšnjim so našli ob Gruberjevem kanalu skoraj nov ženski plašč, zaradi česar so sklepali, da je najbrž neka ženska skočila v vodo. Res je prejšnji večer neki pasant čul krike iz Gruberjevega kanala in baje tudi opazil neko žensko, ki jo je voda ne-sla proti štepanji vasi. Pasant je obvestil policijo, ki je takoj uveljavila poizvedovanje, vendar o neznanki ni bilo več sledu. Kdo je samomorilka, ni znano, domnevajo pa, da je identična z neko ločeno gospo, ki je delj časa živela v Zagrebu, doma pa je iz Ljubljane.

Z Jesenic

— **Požar.** V četrtek okrog 6.40 zjutraj so pričele tuliti tovarniške sirene in opo-zarjati, da nekje gori. K sreči ni bilo nič hudega. Gorela je pralnica in nekaj dru-gih malih poslopij okrog nje, ki so last zdravniške bratovske skladišnice g. dr. Schwaba. Tovarniški gasilci so kmalu pri-speli in rešili, kar se je še rešiti dalo, pri-čemer jih je oviralo to, da je v hidrantih zamrznila voda ter so jo morali črpati iz tovarniških rak. Škode je nekaj tisoč di-narjev. Kako je nastal ogenj, se ni dalo dognati. To je že tretji požar v tej zimi v našem kraju.

— **Mraz in glad preganjata živali v dol-i-no.** Znani jeseniški smučar g. L. Markelj se je v četrtek popoldne smučal v okolišju Sv. Križa. Pri tem pa je našel mlado smi-ko, ki se mu je očitno premražena in gladna pustila brez težav ujeti. Markelj je prinesel smrico v dolino ter jo izročil upra-vitelju posestev KID.

— **Predpust na Jesenicah** sedaj in nek-daj. Letošnja predpustna sezona je razme-roma še precej živahna. Bilo je dosedaj precej plesov, ki so bili precej dobro ob-iskani, predvsem oni »Skalašev« in podru-žnice SPD v Sok. domu ter jeseniških ga-silcev in Svobode v Delavskem domu na Savi. Opaža se, da se zadnja leta vrše ples-ne prireditve večinoma še le v velikih lo-

kalih, kar je umevno, ker so razni davki, take in druge pristojbine tako visoke, da društva ne prirejejo svojih plesov po go-stinah, ker se to ne izplača. Pa tudi v več-jih lokalih se mnogo manj pije kot prejšnja leta. Mladina je vesela, da ima denar za vstopnino, pol litra čevčka in pol klobase, pa je zadovoljna, samo da se lahko napie-še. Vse drugače pa je bilo v tem pogledu prejšnja leta. Pred vojno je v predpustu škripalo skoraj po vseh lokalih, nekatere organizacije pa so prirejele predpustne korze, ki so sijajno uspevali in so bili znani daleč po Gorenjskem. V tem pogledu smo imeli Jeseničani pred vojno sijajnega organizatorja v osebi pok. Antona Pon-gratza, ki se nikoli ni ustrašil ne truda ne stroškov, samo da je princ karneval na pustni torek triumfalno po Jesenicah.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730

Danes ob 4., 1/2 8. in 9. uri zvečer
Monumentalno filmsko veledelo

Noetova barka
Film o vesoljnem potopu

Jutri ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9. uri
zvečer

TOM MIX in njegov konj TONY

BELI JUNAK
Velenapeta senzacije in pustolov-štine.

En ozhitni bal

Ljubljana, 25. februarja.
Konz fvižhana 25tga bo v EVROPI per Tonet Toneiz en ozhitni bal ali muška s plemem le vershila. To muliko s plemam bodo od ILIRIJE la to postavljena golpodi perpravili.

De not pridesh nifi polebniga promo-shenja potreben ino ni treba polebniga ro-kodelikiga pifima, ali popotnih bukviz lebo perneliti.

Bal perzhne tifti zhas, ko not itopish. Sa notranje fedovoltivo oblikvauzu je Toneiz poftavlen.

Na gvant ali oblahilno ni dofti dati, do-ber je ta sahmalhen, lahko pa tudi u de-lounim oblahilni naftopimo.

Maskare ino sheme bodo od nafhiga skrivnoftnika fvoje poduzhenje polebej doble. Druzhzhano bodo tudi gozdi ali shkripazhi delahi.

Shlahtni golpod predejdeta bodo eno rezh pe rtem pergodki dershali ino fa to nej oblikovavzi rutize ino imerkazhe per-nefo.

Zhe fe napznofti pergode ino bi ludje fpako pozhenjaji, ti sa take pergrehe ne bodo v isprashevne padli, ker je to per tim polebnim pergodku dovolenu, samo, de more berzh v nafhe snanje prit.

Use fmo she s tim polebnim pifanjem, kaj je fturiti, povedahi.

Deno u nafhim poglavitimmu meftu ino felu Lublan: 24ti dan fvižhana u leitu Kri-ftusoven tavshent devet fto trefdet tretim, ali od gor poftavljenja Ilirije letu dvajfet drugim.

ILIRIJA, klub za shogoberz, ftemanje ino drizhanje.

Pred sodiščem

— Nesrečnež, kaj res niste slišali gla-su vesti, ko ste ubijali to staro trafika-ntko?

Morilec: Oprostite, gospod sodnik, glas je bil tako slab, da nisem dobro slišal, kaj pravi.

MOTORNO KOLO

»Indian Scout« s prikolicco, za mehak, rezan les. Dopise na naslov: Jože Minski, Brežice. 1197

— **VEČJO MNOŽINO SENA** sladkega in polsladkega, za ko-nje prodaja Avgust Kinel, Sv. Jurij ob južni železnici. 1219

SLUŽBE

V VSEH VEČJIH KRAJIH dravske banovine potrebujemo po enega dopisnika, ki bi do-bavljali naslovni material proti lepi odškodnini. V postev pri-jele samo dobri poznavalci prebivalstva in njihovih raz-mer. Nikakor zastopstvo, samo točno pismeno delo. Ponudbe na oglašni oddelci »Jutra« pod »Zaupno« — reлно«. 1203

STROJEPIŠNI POUK

Večerni tečaj za začetnike in izvežbance. Vpisovanje vsak dan. Učne ure od 6. ure dalje. Šolnina nizka. — Christofov učni zavod, Ljubljana, Domo-branska c. 15. 587

KAMIN IZ MARMORJA

kupim. Ponudbe s sliko na: Pu-blicitas, Zagreb, Ilica 9, pod št. 33.183. 1231

— **PISAIRNIŠKO OPREMO** kot: mize, stole, pult, omare, obešalnike, mizico za pisalni stroj in kraljevo sliko kupi — Spedicija Turk, Ljubljana. 1249

GLASBA

— **KLAVIRJI, PIANINI** prvovrstnih inozemskih znamk od Din 11.000 naprej. — »MU-ZIKA«, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 40. 9/L

— **IZPOSODJAMO** plošče, gramofone, radio-aparate. — »SLAGER«, Aleksandrova c. 4. (prehod »Viktoria« palače)

— **POZOR, GLOBENIKI!** Prodaj 14 komadov instru-mentov na pihala. — Informa-cije: Boičić, Zagreb, Haramba-šičeva ulica 50. 1216

DOPISOVANJE

— **MLADA GOSPODIČNA** gospodinjsko in trgovsko na-obražena, s pohištvom in ne-kaj gotovine, želi znanja z do-brim gospodom. Prednost dr-žavni uslužbenici. — Ponudbe pod »Dobroščren 1259« na upr.-»Slov. Narod«. 1202

PRODAM

— **DVA PLETILNA STROJA** ugodno prodam le proti takoj-šnemu plačilu. Ogleda se vsak dan od 14. do 16. ure, Hradeč-kega cesta 34 (Pod Golovcem). 1202

— **JABOLKA** dobra, štajerska, po 2 Din, franko Velenje, pošljilja po povzetju A. Čok, Velenje — št. IIj. 1199

— **HRANILNO KNJIŽICO** Posojilnice v Celju d. d., z vlo-go Din 38.000 prodam. I. R., Stara vas 107, Videm pri Kr-škem. 1232

SLOVENSKI NAROD

— Dolgočasiš se, praviš? Jaz pa ne.
— Kako da ne?
— Ker berem v „Slovenskem Narodu“ roman

DVE SIROTI

ki se je komaj začel, pa je že tako napet in pretresljiv, da vsak dan nestrno pričakujem nadaljevanja.
— Skoda, da je zamujen začetek.
— Saj lahko dobiš pri upravi lista brezplačno vse številke, odkar je začel ta roman izhajati, če se do 2. marca naročiš na „Slovenski Narod“, ki stane mesečno samo 12.— Din.

SLOVENSKI NAROD

Sežiganje mrličev
v modernih krematorijih

Kaj govori za ognjeni pogreb in kakšni so ugovori nasprotnikov vpepeljevanja mrličev

Maribor, 24. februarja.

Problem vpepeljevanja mrtvih je postal aktualen v naši ožji domovini. Število pristaev ognjenega pogreba raste tudi pri nas — kakor v ostalem kulturnem svetu — od dne do dne in prej ko slej bomo dobili v Sloveniji prve krematorije. Namen sledečih vrstic je, da se seznanijo bralci s tem pokretom.

Vpepeljevanje mrličev v modernih krematorijih se vrši s pomočjo na okoli 1000° C razbeljenega zraka. Kemično je ta proces pospešeno hlapenje in trošenje (oksidacija). Človeško telo obstoji namreč iz

Razlogi za in proti

Iz navedenega izhaja, da govore za vpepeljevanje mrličev v modernih krematorijih vsi razlogi pletete, ki smo jo dolžni svojim dragim, estetike, higijene in narodnega gospodarstva. Ugovor, da nasprotuje vpepeljevanje duhu krščanstva, je povsem neutemeljen. Sv. pismo, ki je temelj nauka, nikjer ne prepoveduje vpepeljevanja oz. sežiganja mrličev. Istotako ne nasprotuje ognjeni pogreb dogmi o vstajenju mrtvih; saj so zgoreli na gredah nešteti svetniki in mučenci (»Neronove plamenice«, Devica

časa tudi v čehoslovski republiki. Krematoriji pa so tudi v mnogih drugih državah.

Vpepeljevanje v Jugoslaviji

V Jugoslaviji je bil pokret za vpepeljevanje pred preobratom zaradi odpora katoliške, pravoslavne in islamske duhovščine in nenaklonjenosti oblasti silno oteženo. Kljub temu je bilo tudi pri nas mnogo vnetih pristaev, posebno med izobraženci. Sedaj je vpepeljevanje glasom odredbe ministrstva za narodno zdravje z dne 27. decembra 1928 št. 57.775 zakonito priznано. Moderni pogreb pa se bo pri nas povsem udomačil, ko se bodo organizirali vsi pristaši in ko bodo stvarno in sistematično propagirali svoje ideje med najširše sloje predvsem s predavanji, brošurami, članki itd.

„Ogenj“ v Mariboru

Ta namen ima društvo »Ogenj«, ki so ga ustanovili prijatelji ognjenega pogreba 1. 1931 v Mariboru za ozemlje dravske banovine

Mariborski »Ogenj« je izdal že posebno brošuro o vpepeljevanju mrličev izpod peresa sodnega svetnika g. dr. Vladimira Travnjaka, ki jo vsakomur rad vpošlje proti odškodnini Din 5.—, ki se lahko pošlje tudi v znakmah na društvo »Ogenj«, Maribor, Korosčeva ul. 8. Ravno tako ima društvo tudi tiskana pravila in pravilnik, iz katerega je razvidno, da znaša članarina komaj Din 15.— mesečno.

Za to članarino oskrbi mariborsko društvo vpepeljevanja svojih umrlih članov v novem krematoriju v Gradcu in so s tem plačani tudi vsi drugi izdatki, torej vsi pogrebni stroški in vrtnice pepela v žari iz Gradca oz. shranitve pepela. Število članov uspešno raste, prilašajo se iz vseh krajev države.

SRČEK DOBIŠ
če prideš v soboto
NA MAŠKERADO
SOKOLA VIČ

Novi ljubljanski
domačini

Ljubljana, 25. februarja.

Pretekli teden je bilo na podlagi 10 letnega stalnega in prostovoljnega bivanja v Ljubljani in ker ni bilo zakonitih zadržkov v smislu tozadevnih določil zakona o državljanstvu ter domovinskega zakona — sprejeti v ljubljansko domovinsko zvezo 55 prosilcev s 116 družinskimi člani, ki sledijo prosilcem v ljubljansko domovinstvo.

Sprejeti so bili: Ambrožič Marijana, služkinja; Avčin Franc, višji agrarni geometer v pokouju; Barbiš Franc, delavec; Čamernek Ivan, delavec tobačne tovarne in posestnik; Čebular Franc, žandarmerijski narednik v pokouju; Čebular Leon Franc, uradnik ljubljanske kreditne banke; Debeljak Marija, prodajalka; Demšar Hieronim, solastnik in sodružabnik trvdke in tovarne Kopac & Ko.; Drobne Kristina, perica; Fabjan Metod, sluga Zadržne gospodarske banke; Flister Helena, kuharica; Gregorič Avgust, čevljarški pomočnik; Hasler Jakob, delavec; Hrvat Alojzija, kuharica; Jug Adalbert, trgovski pomočnik; Jurjetz Franc, ključavničarski pomočnik; Končar Josipina, služkinja; Koprivec Tezreja, služkinja; Koščak Alojzija, branjevalka na trgu; Krhin Neža, zasebnica; Keržin Franc, zasebni uradnik; Kučič Katarina, hišnica; Lisac Mihael, kovaški pomočnik; Logar Marija, kuharica; Mandelje Julijana, roj. Benedik, zasebnica; Mencej Ivan, čevljarški mojster; Milčinski Marija, roj. Krežič, vdova svetnika stola sedmorice v pokouju in odvnetika; Nečimer Maksimilijan, krojaški mojster; Paradiž Franc, delavec; Pavlin Amalija, poštna oficijantka v pokouju; Perič Lovrenc, postrežek; Petek Katarina, kuharica; Peterne Amalija, gospodinja; Peterne Blaž, mizarški pomočnik in hišni posestnik; Raunacher Oskar, kapetan I. kl. v pokouju; Rogar Kristina Marija, zasebna uradnica; Rus Franciška, roj. Breznikar, zasebnica; Sušnik Blaž, delavec drž. železnice; Smon Marija, služkinja; Stalec Anton, kurjač kopalnice »Ilirija«; Šušteršič Angela, zasebnica; Tavzes Helena, bivša sobarica; Triplat Friderika, roj. Glenshek, gostilničarka in posestnica; Trnec Josip, zidarski poslovođa; Turnšek Marija, postrežnica; Ule Marija, služkinja; Waschl Ivan, delavec; Vidic Lovrenc, konc. vodovodni inštalater in postavljalec naprav za centralne kurjave; Vidmar Jakob, hlapec; Volkač Franc, bivši trgovec in lastnik ljubljanske trvdke »Commerz«; Volkač Karol, industrijalec, trgovec in posestnik; Zaletelj Martin, kurjač Strojnih tovarn in livarn; Zaman Marija, služkinja; Završek Alojzija, delavka tiskarne Blaznik in Zebre Anton, dimnikarski pomočnik.

Ker pa ni bilo zakonitih razlogov, je bil sprejem v ljubljansko domovinsko zvezo odklonjen 34 prosilcem.

Iz Trebnjega

— Drevi bo v vseh prostorih gostilne pri »Zurčevici« Sokolova maskarada. Začetek ob 20. uri. Najlepša maska prejme lepo nagrado. Vabljeni!

— Prihodnja. Vsi davčni zavezanci, ki niso prijeli za pridobitno vložiti v rednem niti izrednem roku, naj iste vložijo takoj, sicer jim bo davčna uprava pridobitno odmerila sama.

— Poset tujcev v preteklem letu. Po statističnih podatkih, ki jih je izdelalo župništvo na podlagi prijavi gostilničarjev in privatnikov, je Trebnje posetilo v preteklem letu skupaj 364 tujcev. Od teh iz Ljubljane 132, iz Avstrije 3, iz Italije 8. Ostali so pa bili iz drugih krajev naše države, predvsem iz Slovenije in Hrvaške.

Slovanski sokolski zbor
v Ljubljani

Jutri bo v Ljubljani seja predsedništva Zveze slovanskega sokolstva

Ljubljana, 25. februarja.

Za jutrišnjo nedeljo je sklicana v Ljubljani seja predsedništva Zveze slovanskega sokolstva. Ob tej priliki se bodo zbrali v naši sredi predstavniki onih slovanskih sokolskih zvez, ki so združene v tej osrednji naši organizaciji: Čehoslovaki, Poljaki, Rusi in razume se tudi mi Jugoslovani, ki smo tukaj v svojem domu.

Sokoli prihajajo med Sokole, da v bratskem krogu premotrijo položaj sokolstva po vseh slovanskih zemljah, da presodijo uspehe svojega dela in da najdejo pota in sredstva za nadaljnje, še intenzivnejše delo med vsemi slovanskimi narodi. Na žalost, da bratje Lužički Srbi formalno še niso v slovanskem sokolskem krogu, ker jim to branijo domače državno-politične prilike. Naši bratje v Lužici preživljajo težke čase, kar nam je povsem razumljivo, ako vzamemo v poštev germanske podjarmljujoče in germanizatorične metode, in kadar pomislimo, da je ravno tako verska politika enega dela naših bratov v tem nemškem morju trajno na delu, da razruši nacionalno fronto tega najmanjšega dela slovanske vzajemnosti. Zgodovina nas uči, da so v velikem delu današnje Nemčije prebivalci Slovani, o čemer nam pričajo še danes brezštevna imena mest, gorovij in rek. Sam Berlin je slovanskega izvora in južno od Berlina živijo danes Lužički Srbi.

V davnih časih smo bili vsi Slovani naseljeni na prostorni ravnini nekje severno med Karpati in Vislo, Dnjeprom in Dvino, t. j. tam, kjer danes živijo Poljaki in še nekoliko od njih proti vzhodu. Tu je bila skupna domovina vseh današnjih severnih, zapadnih in južnih Slovanov, ki živijo danes kompaktno v Evropi in Aziji in v manjših skupinah po vseh drugih delih sveta. Naše skupno ime je bilo Slovani. S tem imenom nas najprej nazivajo bizantinski pisatelji v VI. stoletju. In ta veliki rod naše krvi in našega imena se je tekom dolgih stoletij razvil v mnoga plemena. Naši pradedje so prišli preko Spodnje Donave v ozemlje bizantinskega carstva, naš življenjski razvil tja do Carigrada in Soluna in globoko v Grčijo ter proti Jadranskemu morju. Slovani so zavzeli ves teritorij današnje Jugoslavije, današnje Ogrske ravnine, alpske dežele do Salzburga in Tirolskega, na severu pa preplavili ves svet od Karpatov do Labe in Sale tja do Bavorske. Iz te ogromne nekdanje naše domovine nas je potisnilo boljše organizirano orožje na-

ših sosedov in mejašev Germanov, Baltov, finskih plemen, Skitov in Tračanov. A priznati moramo, da so Slovani s svojo neslogo in v bratomornih vojnah uničevali še ono, kar je ostalo od sovražnikovih rok.

Sedaj pa moramo mi Slovani, ki živimo v mejah svojih svobodnih držav in to, kar smo si priborili s neštevilnimi žrtvami, predvsem pa mi Sokoli čuvati in braniti, da ne pade na nas prokletstvo poznejših pokolenj. Ta poziv in ta opomin moramo imeti mi Sokoli vedno v mislih, kadar se nahajamo na svojem delu vsak v svoji domovini in še bolj, kadar nas kliče naše bratstvo na skupna zborovanja in na skupno delo.

Po ogromni večini mi Sokoli nimamo svetovnega blaga in materialnih sredstev, naše potrebe, pa tudi naše zahteve so skromne. Naše roke in naša srca niso omadeževana z nepoštenjem, nasladami in razkošjem. Smo pa zato bogati v svojih težnjah za pozitivno ustvarjanje in v čistosti svoje duševnosti. Naša obrambna moč, ki se izpolnjuje v borbi za uresničenje idealov slovanskega sokolskega bratstva, gradi v Sokolu čiste značaje, vztrajnost v delu in nezlomljivo voljo.

Od vseh ostalih udruženj in interesov v slovanskem svetu se mi Sokoli razlikujemo v tem, da smo vsi brez razlike in brez izjeme poklicani, da delujemo v dobro vseh. Ne vsak najprej za sebe, a potem za druge; marveč obratno, poidelec najprej za druge, pa potem za sebe, ker lastna osebnost prihaja do moralnih, etičnih in materialnih dobrin sama po sebi, kadar dosepe narod kot celota do najvišje dosegljive kulturne stopnje do skrajne višine nacionalne in državne zavesti in do visoke mere svojega zdravja. Samo v skupnosti je naša moč, samo v skupnosti je rešitev poideca.

Te misli in te činjenice naj bodo pozdrav bratom in sestram, ki se zbirajo v Ljubljani k posvetovanjem. Oni prihajajo v zibelko jugoslovanskega sokolstva in to v njegovem jubilejnem letu, ter je zato njih prihod toliko pomembnejši in naš pozdrav toliko iskrenjši.

Vemo, da bodo svoje delo usmerili v edino pravilnem pojmovanju sokolske ideje v prave pozitivnosti in širokih vidikov, ki se odpirajo po vsej ogromnosti Slovanstva, in zato bodo tudi uspehi stvarni v zmislu slovanskega sokolskega bratstva. Vsi se trudimo za vse, ker smo Sokoli in Slovani. Bratski vam pozdrav: Zdravol

Iz Kranja

— Krasen zemljevid kranjske okolice.

Tujsko-prometno društvo je izdalo lani lepo brošuro o Kranju kot letovišču, letos pa nas je presenetilo s prav razkošnim zemljevidom kranjske okolice. Zemljevid je napravljen v merilu 1:50.000 in je zelo natančno izdelan. Točno so označene vse ceste in pota ter železniške in avtobusne zveze. Vriscane so dalje tovarne, gradovi, cerkve in gozdovi. Pri vsakem kraju je označena najprej najbližja oddaljenost od Kranja; pristavljeno je, da ima kraj pošto, elektriko, vodovod, kapnico in avtobusno postajo. Tujsko-prometno društvo in pa trvdke, ki so inserirane na robu zemljevida, so lahko pomorne na ta uspeh. Zemljevid je strokovnjaško zrisal g. I. Fugina. Dobiti ga bo mogoče v knjigarnah in trafikah. Nabavijo naj si ga vsi uradi, trgovine, gostilne in hoteli, zlasti pa šole.

— Pust v Kranju. Drevi ob 20. priredi v Narodnem domu Sokolsko društvo tradicionalno maskarado z geslom »Eno noč v Kranju«. Na pustni tork pa se bo vršila, kakor vsako leto tudi letos Gledališka reduta, ki jo priredi Gledališki oder Narodne čitalnice.

— Sporod. smučarskih tekem. Jutri priredi Sokolsko društvo celodnevno smučarsko tekmovalstvo. Dopoldne se vršijo tekme v smuku za članstvo in naraščaj. Start ob 10. pri studencu pod Sv. Joštom, cilj pri postaji Sv. Jošt. Zbor ob 9. na savskem mostu. Popoldne ob 15. se vršijo tekme v smučarskih skokih na društveni skakalnici pod šmarjetno goro za člane in naraščajne sokolskih društev in verifikirane člane JZSS. Razglasitev izidov in razdelitev daril bo po končanih tekmah na skakalnici.

— Podružnica Slov. planinskega društva v Kranju sporoča, da se vrši nje redni občni zbor dne 15. marca ob 8 zvečer v Narodnem domu.

Iz Novega mesta

— Zimski dan priredi nocoj podružnica Rdečega križa v telovadnici nove šole na Skidlovi cesti. Nastopijo podmladki deške osnovne, dalje meščanske šole in gimnazije s izbranimi sponzori. Pomen društva rdečega križa za človeštvo je tako velik, da za službi priznanje in podporo s posemom zanimivo akademije. S tem bodo omogočili krajevemu društvu, da bo moglo ugoditi vsaj najnujnejšim prošnjam. Zato nocoj vsi na zimski dan.

— Vojaške obveščane opozarjamo, naj vsako spremembo svojega bivališča takoj naznanijo pristojnemu vojaškemu uradu pri svoji občini. Je to v njihovem lastnem interesu.

— Prst je smetalo dijaku Ivanu Stranaru, ostarjevernu sinu iz Velike Cikave. Z bratom eta resala s slamozeznico slamo, pa je Ivan posegel pregloboko, stroj ga je sgrabil in mu smetalo kazalec desne roke. Opraskalo ga je tudi po ostali roki.

— Banovinski odbor JRKD bo imel svojo drugo redno sejo naslednjo nedeljo 5. marca

v Sokolskem domu. Poleg banovinskega tajnika dr. Zajca bodo poročali še gg. minister dr. Albert Kramer in minister Ivan Pucelj in senator dr. Valentin Rožič.

— Iz ženske bolnice. Upravnik tukajšnje javne ženske bolnice g. Fran Zajec je premeščen kot pomočnik ekonoma v splošno bolnico v Mariboru, na njegovo mesto pride g. Jakob Vuk iz javne bolnice v Ptuj. Gospod Zajec se je v kratkem času svojega bivanja v Novem mestu mnogo javno udeleževal in bo zapustil tudi tozadevno občutno vzel. Želimo mu na novem službenem mestu polno zadovoljstva.

— Zopet vlom na Trški gori. Pred kratkim smo poročali o vlovu v zidnico magistra pharin, g. Josipa Bergmana, zdaj pa moramo beležiti zopet nov vlom na prijazni Trški gorici. Vlomili so neznan priateljci cvčka v Skabermetovo zidnico ter odnesli precej vina in jestvin.

— Zrelo, pastne šale s petjem in glasovirjem bo pravil in prepeval jutri ob štirih po petih popoldne v radiu učitelj Viktor Pinal.

— Se je čas, da čitate krasni roman »Dve siroti«, ki je pred nekaj dnevi prišel izhajati v našem listu. Roman je tako napet in pretresljiv vsebine, da bo zadržal najbolj razvajenega čitatelja. Naročite se nujno na naš dnevnik, ki vam nudi za 12 Din mesečno vsako popokline najnovejša poročila ter skoro vsak dan prinaša tudi lokalne novostne novice, kot jih ne najdete v nobenem drugem časopisu!

— Osebnost. Službeno je premeščen banovinski zdravnik zdravstvene občine Zuzemberk dr. Josip Smola iz Zuzemberka v Cerklje pri Kranju kot zdravnik združene zdravstvene občine Cerklje. V letih svojega človekoljubnega delovanja med Suhokranjčani in Kočevarji si je pridobil dr. Smola veliko simpatij med ljudstvom, da ga bodo težko pogrešali.

Na splošno željo še danes ob

4. 1/8. in 9. 1/4 zvečer

MARTHA EGGERTH

nežno, dražestno poje, pleše, fita in ljubljani v prekrasnem filmu

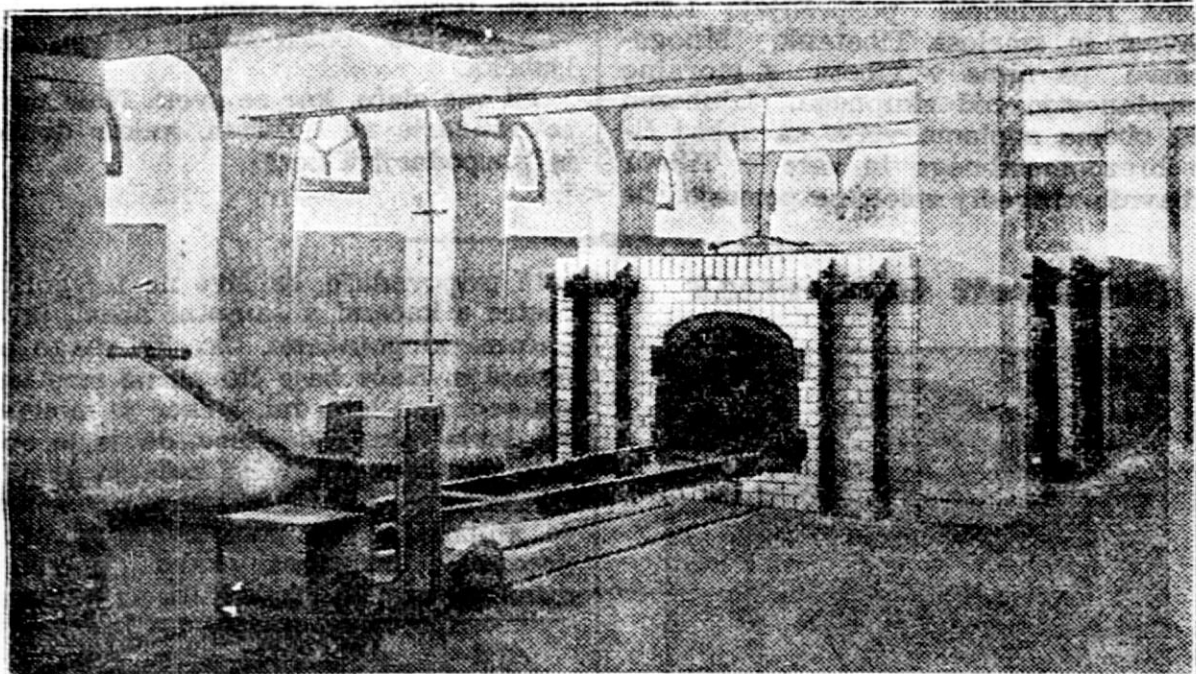
Carški valček

Hermann Thimig, Ernst Verbes, Hans Junkermann

V predporedu: najnovejši Fox zvočni tehnik in revija sladkih arij in melodij Roberta Stolza

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Krematorij v Pardubicah — dvorana pred upepelitvijo

4% vode, ostanek pa iz najrazličnejših snovi, kakor iz apnenca, fosforja, železa, natrija, soli itd. V silni vročini izhlapi voda (sušenje). Nato se razvijajo različni plini, ki prihajajo v zrak, odtod pa (s padavinami) v zemljo. Slednjič ostane le še okostje, ki začne krvavorede žareti in nato polagoma razpadati v sivkasto bel pepel brez duha in okusa. Od srednjeverjkega odraslega človeka ostane okrog 1 do 1½ kg prahu, ki ga shranijo v posebni kovinski ali kameniti žari.

Za s pepelom je prenosljiv grob. Običajno hranijo ostanke pokojnih v posebnih zgradbah (kolombarijih); večkrat pa jih tudi pokopljejo v zemljo. Razmerje prostorov, ki ga zavzemata žara in običajni grob v zemlji, znaša 1 : 14. Vpepeljevanje traja povprečno 1 do 1½ ure in se vrši brez dima, smrada, hrupa itd. Krematoriji so zgrajeni običajno poleg pokopališč, večkrat pa tudi v posebnih parkih in celo sredi mest. Foleg poč, kjer se vrši vpepeljevanje, generatorja, kjer se proizvaja kurilni plin in regeneratorja, kjer se razbela zrak, ki služi za vpepeljevanje, so v krematoriju pisarna, kjer se vodijo matrika, mrtvašnica, kjer leže pokojni do vpepelitve, in obredna dvorana z orglji, kjer se vrše pogrebne svečanosti. Krematoriji so navadno krasne stavbe, kakor zahteva to veličanstvo smrti. Pogreb v krematoriju se vrši slično kakor pogreb na pokopališču. Zato pa shranijo brez posebnih slovesnosti.

Pokopavanje umrlih

Povsem drugačen je proces razpadanja trupla v zemlji. Pokopani mrtvi polagoma trohni in gnije. Vrh tega služi truplo kot hrana neštetim črvom, hroščem, pa tudi mišim in drugim ogabnim živalim. V dobri t. j. peščeni, z ilovico pomešani zemlji in kjer je dovolj talne vode, traja proces do popolnega razkroja trupla najmanj 10 let. Če pa je zemlja preuška, trupla okamenijo ali mumificirajo. V zelo ilovnati zemlji in kjer je talna voda visoka, postanejo mrličji sluzki in slični mihu. Taka trupla se ohranijo lahko več sto in celo tisočletij. Naravno pa je, da trupla čimprej razpadajo, kajti človek je prah, ki se vrača v prah. Pokopališča velikih mest zavzemajo ogromne površine; ohranitev pa povzroča velike stroške. Zapusčena pokopališča z razpadlimi grobovi, kjer se pase čisto živina ali kjer leže mnogokrat na tleh človeške kosti, pa napravijo silno mučen vtis. Slednjič morejo povzročiti pokopališča, posebno če leže višje kakor človeška bivališča, ko teče talna voda v vodnjake, studence in reke, epidemije, ker ostanejo razni bacili (pos. tuberkuloze, tifusa t. dr.) v zemlji oz. v vodi dolgo virulentni.

Draždanski krematorij — prostor za mrtvaški oder

Vpepeljevanje mrličev v modernih krematorijih je torej izključno kulturno pokret, ki nima nič skupnega s konfesionalnimi, nacionalnimi, razrednimi ali katerikoli drugimi strankarskimi vprašanji. Zato tudi pristaši tega gibanja svojega prepričanja nikomur ne vsiljujejo, temveč le zahtevajo, da nasprotniki spoštujejo njihove nazore. To je bistvo fakultativnega vpepeljevanja.

To gibanje se širi vedno bolj v vseh kulturnih državah. Najbolj razširjen je udomačeno je vpepeljevanje v Nemčiji, v Švici in v nordijskih državah; v novejšem

Pred 17 leti pred Verdunom

Bilanca francoske zmage je bila: nad 460.000 mrtvih, ranjenih in pohabljenih

Težka nemška granata, ki se je razlečala nad verdunsko knezoškofijsko palačo meglenega jutra 21. februarja 1916, je dala signal za krvavo bitko, ki ne pomeni najbolj krvave, temveč tudi najslavnijeje stran francoske zgodovine svetovne vojne. Nemško vrhovno poveljstvo si je bilo izbralo Verdun za cilj strahovitega napada bolj iz prestižnih, nego iz čisto strateških nagibov. Ta del bojišča, oddaljen od Pariza 250 km, ni bil baš primeren za tak proboj, kakršen se je bil posrečil Nemcem leta 1915. Na ruskem bojišču, kajti gorski hrbet Argon, ki zapira verdunsko kotlino na jugozapadu, je omogočal armadi za primer, če bi morala izprazniti Verdun, ustaviti se na pobočjih in preprečiti proboj francoske fronte.

Falkenhayn je hotel s tem napadom pritegniti jedro in rezerve francoske armade pod Verdun, da bi pod udarci tega nakovalna počasi izčrpal moč francoskih divizij, tega edinega resnega sovražnika Nemčije, kajti Rusija je bila takrat že oslabiljena, Anglija pa še ni bila dobro pripravljena. Manj važen cilj je bil onemogočiti veliko zavezniško ofenzivo na Somi, ki je bila nemška vohunska služba o pripravah za njo točno poučena.

Razvaline Verduna.

Nemški glavni star je vedel, da je obramba Verduna vprašanje francoske narodne časti in zato je zastavil tu, v srcu francoskega bojišča, vso svojo ogromno silo preizkušene in s svežimi bojnimi lavirami ovenčanega vojaškega stroja 19 nemških divizij in ogromna sila težkega topništva je bila zbrana tu pod poveljstvom nemškega prestolonaslednika, ki je bil seveda samo šahovska figura v rokah glavnega stana. Vse alternative je bil temeljito proučil general von Knobelsdorf, šef generalnega štaba napadalne V. armade.

2000 težkih topov najnovejšega sistema so bili nagrmadili Nemci na bojišču, ki je merilo komaj deset kilometrov. Poleg te strašne sile težkega topništva so bili zbrani pod Verdunom štirje rezervni armadni zbori.

Cisto drugačen je bil položaj na francoski strani. Poveljnik vzhodne verdunske skupine general Dubail, ki je bil persona grata pri vrhovnem poveljniku generalu Joffre, je zagovarjal prav tako, kakor njegov šef, teorijo samorešitve premične poljske armade in nevzdržnost obrambe verdunske trdnjave. Na vsak svarilni glas je odgovarjal, da je napad na Verdun strateški nesmisel. Zvest svoji teoriji je dal

razorožiti skoraj vse verdunske utrdbe in njihove težke topove so dobile armade na drugih bojiščih. Vojaški guverner Verduna general Contanceau se je temu upiral, pa so ga odslovili in na njegovo mesto je prišel popustljivejši general Herre.

Še enkrat je svarila usoda Francoze, skoraj na predvečer strahovitega napada Nemcev. Polkovnik Driant, ki je poveljeval polku strelcev pod Verdunom in je bil v civilu poslanec, je skušal s svojimi parlamentarnimi stiki opozoriti gospode v francoskem glavnem stanu na grozeče nedostatke trdnjave. Šele v zadnjem trenutku je general de Castelnau odredil, naj se obramba trdnjave zboljša. To je pa bilo že na predvečer bitke.

Udarec nemške pesti je bil strahoten. Grozna ploha železa in ognja je preplavila francoske postojanke. Med prvimi je padel junaški poveljnik Driant na čelu svojih lovcev v pokosenem gozdu des Caures. Nemci so od dne do dne pridobivali na terenu. Na bojišče je bil poslan energični general de Castelnau, da bi ukrenil vse potrebno.

Francoske postojanke so padale druga za drugo. Planino Woivre so morali Francozi hitro izprazniti. Vprašanje izpraznitve Verduna je viselo na nitki. V

kritičnem trenutku je pa našla Francija pravega moža v bivšem topniškem častniku generalu Petainu. Postal je poveljnik II. francoske armade, ki jo je vrhovno poveljstvo hitro poslalo na pomoč napadeni trdnjavi. Med potjo proti Barle-Duc je novi poveljnik brzojavil: »Držati postojanke za vsako ceno, dokler ne prispe pomoč.« In res so se Francozi pri Verdunu držali, čeprav so imeli strahovite izgube. General Petain je prinesel v armado mir, red in organizacijo. Zgraditi je dal v vojaški zgodovini edinstveno avtomobilsko zvezo po cesti iz Barle-Duca do Verduna, ki so jo nazvali francoski vojaški »Sveta cesta«.

Verdunske utrdbе so v največji naglici popravili, delati so morali med strahovitim ognjem iz sovražnih topov.

Kruto so se masčevale Francozom vse napake. Vojaki so dobivali strelivo in hrano samo enkrat na teden s poveljem, držati postojanke za vsako ceno. In cena je bila pošteno plačana. 66 divizij so morali pripeljati Francozi v verdunsko žrelo in vse bi bile v strahotni bojni vihr izkrmjevale, da se po genialnem Petainovem sistemu niso tako hitro menjavale. Končno je bil glavni nemški naval ustavljen. Potem so Nemci vedno bolj popuščali, dokler se ni v juniju položaj obrnil in je genijalni vojskovodja Mangin v nekaj dneh dobil nazaj vse, kar so si bili priborili Nemci s strašnimi žrtvami v treh mesecih.

Trdnjava Verdun je bila rešena. Toda bilanca francoske zmage je bila strahotna. Francozi, ki so takorekoč z golimi prsi zadrževali besne nemške napade, so imeli vsaj v prvih mesecih krvavih bitk izgube v razmerju 3:2.

Nad 460.000 mrtvih, ranjenih in pohabljenih francoski vojakov

je moralo plačati s krvjo to, kar je bilo zakrivilo vrhovno poveljstvo.

Lačni volkovi

Če je zima huda, prižene volkove v bližino človeških bivališč, kjer začno napadati zlasti ovce, če jih dobe pod ostre zobe. Posebno v Rumuniji imajo še vedno mnogo volkov, ki so raztrgali že več ljudi. Pa tudi pri nas slišimo večkrat o lačnih volkovi, ki se priključijo pozimi iz gozdov v doline in napadajo drobnico. V Temišvaru je čreda volkov napadla sami s tremi ljudmi. Dvema se je posrečilo splezati na drevo, od koder sta morala mirno gledati, kako so volkovi njunega tovariša raztrgali in požrli. Če je volk sam ali če jih je samo nekaj, si ne upajo napasti človeka, če jih je pa cela čreda, ne pomaže niti najboljša puška. Med vojnjo s samimi je namreč težko zadeti, pa tudi če bi človek zadel nekaj volkov, bi s tem samo odgodil svojo smrt, kajti ubite volkove drugi takoj raztrgajo, potem se pa zopet požene za človekom. Če sta vprežena dva konja, ali če je konj še spočit, se še da uiti lačnim volkovom, drugače pa ne.

Neki rumunski kmet, ki so ga zasledovali volkovi, je izpregel konje in jih prepustil njihovim usodi, sam je pa preveril sami in se skril pod njimi. Tako je čakal do jutra, ko so volkovi zbežali. Seveda mu ni bilo posebno prijetno pri srcu, kajti vso noč so ga volkovi oblegali, pa niso mogli do njega. Leta 1921 so volkovi napadli rumunski brzovlak, ki se je v njem peljal tudi princ Nikolaj, kraljev brat, izobren strelce. Nad sto volkov je obkolilo vlak in začelo skakati proti razsvetljenim oknom. Princ je dal ugasniti luči v vagonu, odprl je okno toliko, da je lahko potisnil skozi puško in začel je streljati. Streljal je, dokler mu ni pošlo strelivo. Zjutraj, ko so prispele z obeh strani pomožne lokomotive in napravile gaz, da je lahko zameteni vlak nadaljeval pot, je našel princ adjutant toliko ubitih volkov, kolikor je počilo ponoči strel. Vsak volk je bil zadet v glavo; princ je meril tja, kjer so v temni noči žarele oči lačnih volkov.

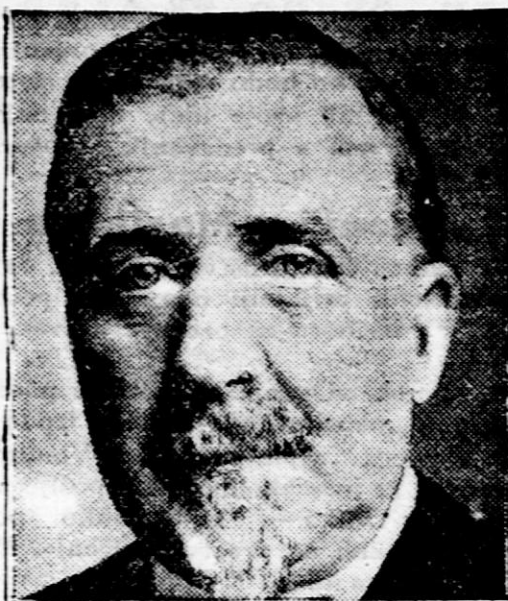
Hiša groze

Hiša policijske ekspoziture v Kraljevem Dvoru na Češkoslovaškem je postala središče pozornosti prebivalstva in oblasti, ker je začelo v nji naenkrat strašiti. Vsak večer ob pol desetih začno duhovi v hiši svoj ples, ki traja točno do polnoči. Zjutraj ob 7. se pa strahovi vrnejo in strašijo še eno uro. V hiši se čujejo močni udarci in živigjanje. Zdaj so udarci močnejši, zdaj zopet pojemajo. V hiši stanujeta dve družini, v pritličju delavska družina z dvema otrokoma, nad njo pa rodbina policijskega komisarja. Človek bi ne verjel, da si bodo duhovi upali v hišo, kjer stane policijski komisar. Strahovi se navadno obkrožijo boje. Tu so pa napravili izjemo. Policijska oblast je uvedla strog preiskavo, ker domneva, da gre za zlobne ljudi, ki bi radi obe družini pregnali iz hiše. Preiskava pa ne more z mrtve točke.

Ker je kljub preiskavi še vedno strašilo, je posegel v zadevo tudi občinski svet. Osem občinskih svetovalcev, samih resnih mož, je odšlo zvečer v hišo groze. Toda duhovi se tudi občinskih svetovalcev niso ustrašili, strašilo je kakor druge noči. Nekateri občinski svetovalci so celo trdili, da so se stoli pod njimi dvigali. Končno so prestrašeni možje odšli iz hiše strahov, ne da bi se prepričali, da gre za neokusno šalo ali za zlobne sosede. Vest, da je v hiši

strašilo, čeprav so bili v nji občinski svetovalci, je vzbudila po mestu splošno razburjenje in zdaj se nabere vsak večer okrog hiše več sto ljudi. Rodbina policijskega komisarja je že odnesla iz hiše vse pohištvo in spi sedaj kar na tleh. Zanimivo je, da je nehalo strašiti, ko so hišo izpraznili, čim so se pa vrnili v njo stanovalci, so se duhovi zopet pojavili.

Henrik Mann

slavni nemški pisatelj je izstopil iz pruske akademije umetnosti iz političnih nagibov.

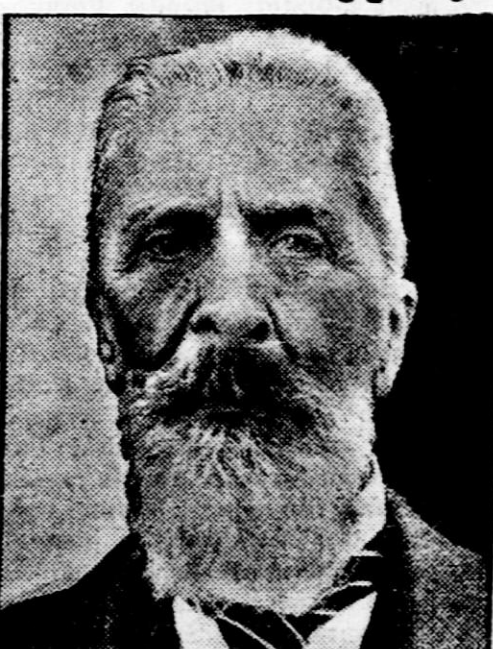
Kako se je ujel admiral Spee

Bivši tajni agent in mornariški častnik Rintelen, ki je opravljal pod sedanjim nemškim podkancelarjem Papepom med vojno v Ameriki vohunsko službo in ki živi že več let v Londonu, je objavil te dni svoje zanimive spomine. Londonski listi posnemajo iz njih poglavje, ki govori o tem, kako je prišlo do bitke pri Falklandskih otokih. Poročilo je napisano na podlagi razgovora tajnega agenta Rintelena, ki so ga bile ameriške oblasti izročile Angliji, s šefom angleške pomorske tajne službe admiralom Hallom.

Ne da bi Nemci o tem kaj vedeli, je bila dobila angleška admiraliteta že prve tedne svetovne vojne nemški tajni kodeks. Angleški agentje v Berlinu so si bili preskrbeli oficijelne brzojavne formulare poveljstva nemške mornarice in oficijelne pečate. Eskadro nemškega admirala grofa Speea naj bi uničila veliki angleški križarki »Invincible« in »Inflexible«, stacionirani v Bejskeem zalivu. Ponoči so ju skrivaj nadomestili z dvema lesenima ladjama, zgrajenima na hitro roko v Angliji in na zunanaj popolnoma podobnima križarkama. Križarki sta pa odpluli s polno paro proti angleškemu otočju pri južnem zobu Južne Amerike.

Eskadra nemškega admirala Speea je bila varno zasidrana pred zapadno obalo Južne Amerike pri Valparaisu. Kar je prinesel v Berlinu neki sel na glavni brzojavni urad šifriran kabelogram, napisan na formulirjih mornariškega urada. Tu je bilo povelje admiralu Speeu, naj takoj poskusi odpluti v južni smeri do Falklandskih otokov in uničiti radio postajo na Port Stanley. Castniki so admirala svarili pred to vratolomno nalogo, češ, da je jasno, da imajo Angleži tam že dolgo mnogo močnejše brodogrje, kamor zavozijo admiral s svojo eskadro, ki bo izgubljena. Admiral je pa odgovoril, da mora izpolniti povelje vrhovnega poveljstva nemške mornarice in je s polno paro odplul s svojo eskadro — v smrt. Povelje so mu bili podtaknili angleški vohuni.

Grof Albert Apponyi

znani zastopnik Madžarske v Društvu narodov je v 88. letu starosti umrl.

Rekonstrukcija narave

V Moskvi zbirajo organizacije, ki jim je poverjena skrb za zaščito razmnoževanja in povzdgoj naravnih bogastev sovjetske Rusije. Poedini referenti so naglašali, kako nespametno se sedaj naravna bogastva uničujejo. Tako so v karelski republiki v enem letu uničili skoraj vse severne jereze. V okoliščini morskega kopaljšča Abastuman med Tiflisom in Batumom so posekali vse gozdove in podnebje mesta je s tem zelo trpelo.

Po referatu je vstal predsednik kongresa Smidovič in izjavil, da naloga kongresa ni samo zaščiti naravnih bogastev, temveč naravo tudi rekonstruirati. Prof. Kulagin je to najvažnejšo nalogo znanstveno potrdil. Dejal je, da je rekonstrukcija narave možna. Znanost nam omogoča obnavljati izumrle vrste živali in rastlin, pa tudi

popolnoma izpreminjati druge, čisto nove, ter jih prilagodevati danim razmeram. To se sliši seveda precej čudno, kajti če bi znali učenjaki predelavati ljudi, živali in rastline, bi bil na svetu že davno najdebelejši raj. Tega pa žal še nihče ne zna in zato bomo najbrž na raj še dolgo čakali.

Odškodnina za zakonsko nezvestobo

Tibetanke imajo v praktičnem življenju več pravic, nego žene kulturnih narodov

Drugi kraji, drugi običaji, pravi pregovor. In težko, skoraj nemogoče je reči, kje je kraj, kjer bi se želelo najbolje. Dočim mislijo ženske v Evropi, da so na višku, da so z enakopravnostjo z moškimi premagale ves svet, se jim primitivne ženske v Tibetu smejejo in gotovo bi nobena Tibetanka ne zamenjala z evropsko ženo. Tako je pač na svetu, da je vsak človek domišljav in ponosen na svoje dobrine, da podcenjuje drugega in se čuti gospodarja položaja, čeprav v resnici ni. Ženske so v Tibetu sicer navidez sužnje in nekaj manj vrednega, vendar pa niso prav nič na slabšem od drugih, temveč nasprotno, s svojo usodo so popolnoma zadovoljne.

Znana raziskovalka David-Neelova, ki je žvela 18 let v Tibetu in organizirala več ekspedicij v puščavo Gobi, piše v »Revue de Paris« o šegah in običajih Tibetancev. V Tibetu vlada še zdaj naziranje o manjvrednosti ženske. Roditi se kot ženska pomeni prevzeti nase kazen za grehe, ki jih je človek napravil v prejšnjem življenju. To pa Tibetank prav nič ne moti. Čeprav jih moški svet tako podcenjuje, so mnogo bolj samozvestne kot ženske drugod po svetu. Pri tem jih pomaga tudi njihova fizična sila. In zato je tudi v praktičnem življenju njihova manjvrednost nevtralizirana.

Razni običaji, n. pr. mnogoženstvo in spolna razuzdanost pospešujejo domišljavost in smelost Tibetank. Mnogo moštvo pa nima v Tibetu z moralno razuzdanostjo nič skupnega. Ljubezen med obema spoloma velja za nekaj čisto brezpomembnega in zato v Tibetu ljubavnih tragedij sploh ne poznajo. Če

Dobro se je odrezal

— Praviš, da si v naravoslovju prvi. Lepo, lepo, kaj te je pa vprašal učitelj?

— Vprašal me je, katere ptice ležejo najdebelejša jajca? No, pa sem odgovoril: Noj in krokodil. Moji sošolci na to sploh niso prišli.

skoči eden izmed zakoncev čez plot, mu je drugi še hvaležen, ker dobi s tem dober vir dohodkov, kajti zakonska nezvestoba se obravnava v Tibetu zelo hladnokrvno, kaznuje se kratkoma z odškodnino. Če zapelje mož ženo svoje prijateljke ali sovražnika, plača določeno odškodnino in stvar je urejena, ne da bi se mož na svojo nezvesto ženo ali nanj kaj jezil.

V Tibetu pa tudi dote ne poznajo. Nasprotno, tam mora plačati mož za ženo njenim staršem, ženo kratkoma kupi. Evropski običaj, da starši opremijo hčerko in ji dajo še nekaj dote, če so premožni, je Tibetankam v zasmeh. Žene, ki je z njimi govorila David-Neelova, so zatrjevale, da evropske žene ne morejo biti prav nič mikavne, ker morajo prinesiti možem v zakon opremo in še denar, sicer se ne morejo omožiti. Tibetanke si predstavljajo evropske žene kot nestvore, ki se morajo moške za nje žrtvovati. Če ima žena v Tibetu kaj premoženja, ga obdrži sama in mož se ga ne sme vse življenje dotakniti. Tibetanka žena velja sicer za manjvredno bitje, pa si je vendar priborila v praktičnem življenju večje pravice, nego žene kulturnih narodov. Mož je sicer v Tibetu bolj v častih in velja za poglavarja družine, toda samo na videz, v resnici vlada žena in mož se je boji. Če se mu žena izneverila, ji ne sme storiti nič hudega, temveč ima samo pravico zahtevati gmotno odškodnino od njenega ljubčka.

Ni vse zlato, kar se sveti. Naši možje so vendarle na boljšem, kakor dozdavnji gospodarji Tibeta.

Roosevelt in Čermak

Novi ameriški prezident Franklin Roosevelt in črnaški župan Antonín Čermák, ki sta v Miami na Floridi srečno ušla smrti, ko ju je hotel atentator Zingara ustreliti.

Ljudje in kače

V komedijantskih vozovih in varijetah vidimo često plesati kače ali pa ljudi s kačami, ovitimi okrog sebe. V Parizu je nastopala pred leti na trgih Indka, ki je plesala z ogromno, okrog telesa ovito kačo. Kači bi bilo treba samo nekoliko skrtiti telo, pa bi bila ženska mrtva, toda Indka je plesala smeje, kakor bi se te nevarnosti sploh ne zavedala. Razne produkcije s kačami so mogoče samo zato, ker so kačam poprej izdrii strupene zobe, več je pa tudi primerov, ko ima človek tako velik vpliv na kačo, da se mu brezpomerno pokori. V Afriki časte mnoga plemena kače, ki o njih verujejo, da so v njih duše njihovih prednikov. Zato je prihod svete kače v naselbino radosten dogodek in gorje onemu, ki bi kači kaj storil. Na zapadni afriki obali rede svete kače po svetiščih. Skrb zanje je poverjena ženskam, ki morajo poprej pet dni plesati s kačami v znak, da so se z njimi sprijaznile. Take ženske ne smejo občeati z moškimi.

Azija ima posebne ljudi, ki znajo zaklinjati kače. Znan je samostan kače klopotače na gori Popa v srednji Aziji nad Bumo. Francoski raziskovalec Lam-

rain pripoveduje, da žive na tej gori tri sestre s kačami v samotni hišici. Žive s kačami klopotačami, ki jih vsako leto menjajo. Kače baje človek ne sme imeti pri sebi nad leto dni. Nekoč je imelo neko dekletko tako rado kačo, da jo je obdržalo nad leto dni, toda kača jo je pičila in umrla je. Sestre, ki imajo pri sebi kače klopotače, so podedovale od svojih prednikov skrivnost, kako je treba z njimi ravnati in jih krotiti.

Radioprogram

Nedelja, 26. februarja.

7.30: Agrarna politika (ing. Pirc); 8: Nasveti za kmetovalce; 8.15: Gimnastika (Dobovšek); 8.45: Poročila; 9: Versko predavanje; 9.30: Prenos cerkvene glasbe iz franciskanske cerkve; 10: O elektriki (dr. Vidmar); 10.30: Moderne smeri reklame v znanjem svetu; 11: Citre in kitara (Ahačič); 11.30: Plošče; 12: Čas, poročila, plošče; 15: Stramel kvartet iz Medvoda; 16: Zrcalo, pustna šala s petjem, klavirjem in gramofonskimi vložki (Pirnart); 17: Pilih kvartet; 20: Prenos iz Varšave; 21: Pevski koncert; 22: Komične speve pojejo: gđc. Silva Danilova, gđ. Danilo in Povhe; 22.30: Salonski kvintet; 22.30: Plošče; 24: Napoved programa za naslednji dan.

Ponedeljek, 27. februarja.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Esperanto (Kozlevčar); 19: Srbohrvaščina (dr. Rupel); 19.30: Prenos iz Zagreba; 22: Čas, poročila, plošče; 22.30: Napoved programa za naslednji dan.

Torek, 28. februarja.

11.15: Šolska ura: Povest in šale (Komanova); 12.15: Radio kvartet; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, radio kvartet, borza; 17.30: Kuplete poje Slapar; 18: Zabavni kotichek; (Biteznik); 18.30: Nemščina (dr. Grafenauer); 19: Polhovgrader (dr. Andrejka); 19.30: Junaki današnjega časa: Veliki letalec (Kunaver); 20: Harmonika solo (Stanko); 20.30: Kuplete poje Reš; 21.15: Citraški trio krožka »Vesna«; 22: Čas, poročila; 22.15: Salonski kvintet (lahka glasba); 22.15: Plošče; 24: Napoved programa za naslednji dan.

Sreda, 1. marca.

12.15: Plošče; 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, plošče, borza; 17.30: Otroški kotichek; Jezerka, pripovedka (Zupanc); 18: Angleška glasba na ploščah; 18.30: Plošče; 19: Ruščina (dr. Preobraženski); 19.30: Literarna ura: Confessiones (Izpovedi) sv. Avgustina (dr. Pogačnik); 20: Glasbeno predavanje (dr. Dolinar); 20.30: Samospevi g. Rusa, opernega basista; 21: Prenos iz kavarne Zvezda; 22.15: Čas, poročila, napoved programa za naslednji dan.

Četrtek, 2. marca.

12.15: Radio kvartet; 12.15: Dnevne vesti; 13: Čas, radio kvartet, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Italijansčina (dr. Leben); 19: Korist rastlinstva (prof. Pengov); 19.30: Pogovor s poslušalci (prof. Kuret); 20: Prenos iz Dunaja; 22: Čas, poročila; 22.15: Salonski kvintet; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Ali si že član Vodnikove družbe?

Socijalna politika dravske banovine

Referat banovinskega svetnika g. Ivana Tavčarja na snočnji seji banovinskega sveta

Ljubljana, 25. februarja. Na snočnji seji banovinskega sveta je poročal ban. svetnik g. Ivan Tavčar o socialni politiki naše banovine. Njegov referat priobčujemo v celoti.

Kulturnost naroda in države se ocenjuje v svetlu s stanjem njegove socialne politike. Obenem je pa socialna politika merilo, v koliko se čuvajo v državi življenjski interesi najširših plasti naroda.

V socialnem pogledu je bilo v naši državi veliko storjenega, a prav tako tudi marsikaj zamujenega. Velike socialne reforme so ostale komaj v natirih. Delu in gospodarstvu v socialnih institucijah se je posvečalo vse premalo pažnje, da so nekatere ustanove zasle v silno težaven položaj.

Katastrofalno stanje pokojninskega zavarovanja rudarjev zahteva intervencijo javnih institucij. Deficiti so zavarovanje dovedli tako daleč, da je celo ogroženo nadaljno izplačevanje rudarskih pokojnin. Bratovske skladnice same so vse storišle, da bi sanirale svoje deficite, ki so nastali iz razlogov, na katere bratovske skladnice niso mogle imeti vpliva. V letošnjem banovinskem proračunu je za trenutno sanacijo Bratovskih skladnic predvidena subvencija pol milijona dinarjev. Upamo, da bo ta subvencija tudi izplačana, ker lanskega velod okrnjenega banovinskega proračuna ni bila.

Mislino na mladino

Kadarkoli govorimo o socialni politiki, potem moramo najprej misliti na mladino. Pri otroku v najnežnejši starosti pričena naša skrb, katere nas ne sme zapustiti, dokler otrok ne doraste v človeka, ki je sposoben za zaslužek. Socialna beda današnjih dni spravlja mladi rod v največjo nevarnost. Brezposelnost starši in tudi oni, ki sicer delajo a ne dosežejo eksistenčnega minimuma, ne morejo brez javne pomoči vzgojiti in prehraniti otroka. Naša brezbrzičnost za vse to otroka ne za šole brez staršev, bi se lahko masevala. Kajti nova generacija bi bila silno preobremenjena z zdravstveno in moralno propadlostjo množice ljudi, ki bi zavirala produktivne sile našega naroda.

Denar, ki se porabi vsako leto za banovinska dela zavoda v Ljubljani in Mariboru, je zato dobro naložen. Oba ta dva zavoda sta pa sprejela tekmo leta samo 87 otrok obolega anola. Majhno število vprilo velike potrebe. Pa banovina posreduje tudi ni polklicana, da ona vrši vse delo dednega skrbstva. Banovina naj praviloma oskrbuje, oziroma preskrbi oskrbo onim otrokom, katerih domovinska občina ni ugotovljena. Za vse druge otroke bi morale pa oskrbeti občine. Tudi lahko brez posebnih zavetij a podpora, ali oddajo v rešino. Banovina pa naj bi nastavila več kontrolnih sester, katere bi obiskovale otroke na domovih in stalno nadzirale njih vzgojo, da ne bi bilo zlorab, ki se tudi rade dogajajo. Kontrolne sestre naj bi bile v pomoč tudi vsem društvom, ki se bavijo z oskrbo revnih, ali zdravljenja potrebnih otrok in ki dobivajo subvencijo od banske uprave. Kontrolne sestre naj bi dale strokovno vpadbo tudi pri privatni inicijativi, da bo še bolj aktivna v dobro zapuščene mladine.

Prav posebno ne smemo pustiti iz vida obrtne mladine. V Ljubljani se domovi, kjer bodo imeli vajenci svoje zafotičke, pravkar zidajo. V banovinskem proračunu je za podporo vajenskih domov predviden znesek 200.000 Din. Banovinska uprava naj izplača subvencijo predvsem na ta način, da ustanovi v vajenskih domovih prosta mesta za vajence z defekte, ki so prav posebno potrebni internatske vzgoje v mestu, kjer so sicer prepuščeni samim sebi.

Pa tudi sicer naj banska uprava odredi najstrožji nadzor vajencev po posameznih obratih. Prepogosto se dogaja, da vajence od svojega mojstra ni dekžen strokovne vzgoje. So obrati, ki te vzgoje sploh dati ne morejo, ker imajo preko števila zaposlenih vajencev. Prav rado se uporablja vajence za razna hišna in poljska dela, mesto da bi bili pri učenju svoje obrti. Tako dobimo po prestani učni dobi delavski naraščaj, ki nišesar ne zna in je vsled tega brez posla in navezan na javno podporo. Obrtni zakon sicer prepoveduje izrabo vajencev, a se zakon premalo upošteva, ker obrtne oblasti ne nastopajo dovolj strogo proti kršilecem zakona. Tudi v zdravstvenem in prehranjevalnem pogledu se mnogo greši nad vajenci.

Ne pozabimo, da naj bi stopil po treh ali štirih letih učne dobe vajence v življenje kot cel človek, ne pa, da je moralno in zdravstveno izprijen in za delo nesposoben. V tem pogledu zagrešene pogrške se pozneje školaraj ne morejo popraviti.

Letos je bila prvič vnešena v proračun postavka 15.000 Din za poklicno izbiro. S tem

denarjem se veliko ne bo dalo napraviti. Potrebno pa je, da usmerimo potem posebnih uradov mladine v poklice, ki odgovarjajo njihovim zdravstvenim in nprstvenim sposobnostim. Tako delajo že zdavnaj v vseh zapadnih državah. Kajti nemogoče stvar je, da se odloča bodoči poklic mladine kar tako slučajno, ko se pa na žalost pozneje kaj rado pokaže, da prizadeti za dotični poklic ni sposoben in bi nasprotno v pravilno določenem poklicu lahko dobro uspeval.

Preskrba invalidov dela

Ker na žalost nimamo zakonito uvedene starostnega zavarovanja in nprstvenih obrtniških in industrijskih delavcev, so pač poklicane občine, da skrbje za vse one invalide dela, ki so ostali na stare dni brez zaslužka in tudi brez prihrankov, da bi si sami iz lastnih sredstev preskrbeli vsaj najbornejšo za življenje. Občine so to tudi dolžne storiti v okviru domovinskega in ubožnega zakona.

Občine vrše to svojo nalogo na ta način, da svoje reveže podpirajo z denarjem, z naturalijami ali pa da oskrbujejo reveže v ubožnicah.

Ta plat socialnega skrbstva je v večini naših občin nezadostna. Vzrokov za to je več. Najpomembnejši je ta, da imamo večino občin majhnih po obsegu in zaradi tega tudi revnih po dohodkih. Denarni prispevki ubogim občanom so le skromne miloščine, od katerih nihče živeti ne more. Stari in obbožani so zato navezani na prosjaštvo. Občine mnogokrat svoje reveže tudi samo pošiljajo od hiše do hiše na hrano in prenočišča. Strašna je misel, da revneže, od kamna bi morala biti naša arca, ako ne bi izvala usmiljenje in voljo, da odpravimo to socialno barbarstvo. Kajti že sama krščanska ljubezen do bližnjega ne sme dopustiti, da nam od teškega življenjskega boga zrušeni soobčani umirajo po škodljivih in supah, ušvi, raztrgani, sestradi in premraženi.

Predvidena ustvaritev velikih občin bo lažje zmogla denarna sredstva za smoteno urejeno podpiranje siromakov. Gotovo pa posamezne občine še vedno ne bodo zmogne graditi ubožnic. Potrebna je zato inicijativa banovine, da povzroči združitve več občin onega srezu, da skupno postavijo zavetišče za onemogle občane.

V banovinski proračun je za letoš vstavljena večja vsota, od katere dolo subvencijo one občine, ki imajo že nabrane fondje za zgradbo ubožnic in ki se obvežejo, da bodo te fondje tudi še naprej stalno dotirale. Banovina hoče s subvencioniranjem fondov za zgradbo ubožnic podpreti agilitet krajevnih faktorjev in pospešiti, da pride čim prej vsaj vsak srez do svoje ubožnice.

Imamo že več občin, ki imajo zbrane precejšnje fondje. Da navedem primer: Ribnica in okolici občine imajo za svojo ubožnico zbranih že 320.000 Din. Vse združene občine so se obvezale, da ta fond letno dotirajo s prispevkom 25 par od litra vina. Priporočati je, da bi tudi druge občine sledile temu lepemu zgledu. Še nekaj let in Ribnica bo lahko imela s podporo banovine svojo ubožnico. Če zrušimo in plačano ubožnico pozneje ne bo težko vzdrževati. Ubogi bodo imeli stanovanje, s prehrano jim bodo pa pomagali občani z nakazovanjem živil, v kolikor im občine ne bi mogle nakazovati denarnih podpor.

Naša emigracija

V decemiju 1920-30 je znašala po podatkih Delavske zbornice povprečna letna emigracija v dravski banovini 4800 oseb. Vse te delovne moči so našle svoj zaslužek v ostalih delih države in v inozemstvu, večinom v Franciji, Nemčiji in Holandiji. Zaradi splošne gospodarske krize je pa v letih 1931 in 1932 izvoz naših delovnih moči popolnoma zastal. Tako smo se znašli pred težkim problemom, kako zaposliti prve tiste, ki so doslej vsako leto redno odhajali v tujino za zaslužkom in kako prehraniti one, ki so se pričeli vračati iz tujine, da ne omenimo še onih, ki so se iz preostalega kontingenta na naravnem prirastku prebivalstva tudi iskali zaslužek. Samo leta 1932 se je vrnilo iz tujine 1092 izseljencev s svojimi družinami vred. Tega problema doslej vsled gospodarske krize nismo mogli rešiti, vsaj so izgubljali svoje eksistence tudi oni, ki bi jih v normalnih razmerah sicer lahko zaposlili. Pri tisk na delovni trg je od meseca do meseca silnejši, brezposelnost vedno večja.

Za vračajoče se izseljence je v proračunu banske uprave predviden znesek 200 tisoč dinarjev. To se pravi, da odpade na vračajočega se izseljenca ako jih letos ne

bo več kot lani, po 200 dinarjev. Ako se zdaj upoštevamo, da se vračajo v domovino naši izseljenci po večini brez prihrankov, potem takoj vidimo, da je banovinski prispevek tako skromna pomoč, da ne bo mogla lajšati bede vračajočih se izseljencev. Vsi ti izseljenci le zvišujejo armarado brezposelnih delavcev in spravljajo v še večje težave naše socialno skrbstvo.

Brezposelnost

Točnega števila brezposelnih delavcev in in naimenjšecem v dravski banovini ne vemo. Za ocenitev števila brezposelnih nam služijo statistični podatki OUZD in Bratovskih skladnic. Borz dela in občin, dotovo pa ni pretirano, če rečemo, da nima polnega zaslužka do eksistenčnega minimuma, ali je pa brez zaslužka najmanj 50.000 delovnih oseb. Ako je od teh samo polovico družinskih očetov s povprečjem štirih družinskih članov, dobimo 150.000 oseb, katerih eksistenca je najhujše ogrožena. Ali z drugimi besedami povedano, skoraj vsak osmi prebivalec dravske banovine nima danes vsaj onega, kar bi moral imeti, da bi križ stroške za hrano, obleko in stanovanje.

Strašna socialna slika splošnega obubožanja se nam odpira. Položaj je tem težji, ker brezposelnosti samo z ukrepi v okviru naše države ne moremo odpraviti. Kajti vzroki so globlji in širši, ker segajo v križ svetovnega gospodarstva, torej v razmere izven našega območja.

Kakor se pa zavedamo resnosti položaja, ne smemo izgubiti optimizma v boljše bodočnost. Prav posebno pa ne smemo opustiti ničesar, da vsaj omilimo brezposelnost, če jo pa že preprečiti ne moremo. Ves narod moramo mobilizirati, vsa sredstva zbrati, da prebrodimo najhujšo dobo. Nihče se ne sme izmikati, ali izgovarjati, da ne more pomagati. Nobene žrtve ne smemo biti prevetlike, kadar gre za to, da smo z delovnim ljudstvom v njegovih najhujših urah. Kdaj smo bolj pozvani, kot danes, da vršimo svojo pravo nacionalno, državotvorno in socialno dolžnost.

Ze redni banovinski proračun predvideva v raznih pozicijah 1.400.000 dinarjev podpor za brezposelne delavce in naimenjšecem ter podpor prebivalstva, ki je drugače zašlo v težavne socialne razmere. Pa to še ni dovolj sprico velike potrebe.

Izven okvira rednega banovinskega proračuna hočemo zbrati v bednostnem fondu še tekem tega leta znesek 23 milijonov dinarjev za omiljenje in pobiranje brezposelnosti. Ta izredni fond naj bi dobil svoje dohodke iz izrednega prispevka delodajalcev od dejanskega izplačanih mezd in prav takega prispevka od delodajalcev, ko se oprošča prispevka najskrajnejši eksistenčni minimum, dalje iz izredne določke na davek od dobička podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov, iz izrednega davka na taničeme, nagrade, sejne in dekurne dnevnice, provizije upravnih in nadzorstvenih svetnikov in ravateljstva podjetij zavezanih javnemu polaganju računov, iz takse na zaposlitev inozemskih državljanov, iz kuluka, ki ga plačujejo javni namestenci in komžno iz določke na dohodnino na obresti vlog pri denarnih zavodih.

Iz tako zbranega denarja se bo po posebnem pravilniku podpiralo brezposelne v denarju in živilih, poleg tega se bodo pa izvršila taka investicijska dela, katerih glavni del so mezdje, da bo čimveč brezposelnih prišlo do zaslužka.

In tudi vse to še ne bo dovolj. Vzgedu banovine morajo slediti občine, da tudi iz svojih sredstev dajo vse, kar zmorejo za brezposelne, slediti pa morajo tudi še protostojne nabrale akcije socialnih in dobrodelnih organizacij. Ko bodo tako vsi storiili svojo dolžnost upamo, da bo brezposelnim vsaj za najhujše pomagano.

Naravno je pa, da moramo ocenjevati skrajne napore prebivalstva dravske banovine pomagati brezposelnim tudi s strani, da se bodo nabrana sredstva uporabljala skrajno ekonomično in da se morajo za vsako ceno preprečiti vse zlorabe izdatnih podpor. Izvedla se bo zato najrigoroznješe evidencja brezposelnih in odločno ter brezobzirno se bo nastopalo proti letomržežem in poklenim prosjakom. Prebival-

stvo prosimo, da v tem pogledu pomaga oblastem in tudi iz svoje strani pomaga odstraniti vse one elemente, ki bi poskušali odjedati kruh onim, katerim je zaradi njihove dejanske bede namenjen.

Na vse one, ki bodo poklicani, da prispevajo v okviru posebnih banovinskih določk k omiljenju največje bede, ki je kdaj zadel naš narod, naslavljamo apel, da doperinese te svoje dajatve dobrovoljno in v zavesti, da izvršujejo svojo človečansko dolžnost, ki mora biti vedno najbližja narodu iz katerega so izšli in ki jim je dal

Celjske občinske zadeve

Spremembe službene pragmatike. — Pomožna akcija. — Regulacija Koprivnice. — Počastitev spomina dr. Kočevarja

Celje, 25. februarja.

Celjski občan svet je imel splošno redno sejo pod predsedstvom župana g. dr. Goricanca.

V daljši tajni seji so bile z ozirom na redukcijo prejemkov mestnih uslužbencev sprejete naslednje izpremembe službene pragmatike mestnih uslužbencev: Na podlagi člena 9. splošnega dela A službene pragmatike se črta 1.) V dodatku II. pravilnika za prejemanje draginskih določk v § 1. drugi, tretji in četrti odstavek, tako da se konča ta odstavek z izprememnim stavkom: »Draginske določke se dele na osebe in rodbinske ter jih določa in izpreminja občinski svet. 2.) V posebnem delu B v prvem poglavju o nameščanju mestnih uslužbencev se glasi prvi odstavek § 2.: »Vsaka prva namestitev v službi je zračna. V službenih kategorijah, za katere je predpisan praktičen izpit, se sme mestni uslužbenec stalno namestiti le tedaj, ako je napravil ta izpit. Odobri se sklep občinskega sveta z dne 28. novembra 1932. glede redukcije draginskih določk.

Pravni osek (referent obč. odb. dr. Kalan). V gradbeni odbor so bili izvoljeni dosedajni člani. V domovinsko zvezo so bili sprejeti g. Ferdinand Marčič, dr. Antoni Ogrizek, Ferdinand Svet in Franc Serti, g. Gvdonu Schidit pa je bil zasiguran sprejem v domovinsko zvezo, če dobi naše državljanstvo.

Finančni osek (referent obč. odb. dr. Vrečko). Borz dela v Celju je bila v novem proračunu letna občinska podpora znižana od 12.000 na 6000 Din. Če Delavska zbornica ne bo znižala najemnine v svojem postopju za borzo dela, bo občina poskrbela borz dela primerne prostore za mesečno najemno 500 Din. Zahteva ministrstva pravde, da mestna občina zniža justičnemu enarju najemino za prostore okrožnega in okrajnega sodišča za 20 odstotkov, je bila soglasno odklonjena. Pomožna akcija za brezposelne in reveže v Celju in okolici izkazuje približno 80.000 Din deficite. Okoliška občina ni doslej še ničesar prispevala. Čeravno stanuje v njem območju pretežna večina brezposelnih. Pomožna akcija naj krije deficit z nabiranjem nadaljnjih prispevkov. Če ne bo uspeh zadosten, se bo zadeva predložila občinskemu svetu. Sicer pa nima mestna občina s pomožno akcijo ničesar skupnega. Za omiljenje brezposelnih po mestna občina izvedla regulacijo potoka Koprivnice sama v mestnem območju, ker ne mara okoliška občina ničesar prispevati za regulacijo Koprivnice na ozemlju obeh občin. Stroški za regulacijo na mestnem ozemlju so odobreni na 225.000 Din. Občina bo pričela z regulacijo, čim bo vreme ugodno, in bo izvršila delo v lastni reži.

Gospodarski osek (referent obč. odb. direktor Mravljak). Občinski svet je ugodil 1. prošnji za znižanje najemnine v mestni hiši, 2. prošnji pa je deloma ugodil. Občina je izročila reklamni krosk pred Celjskim domom Oljpevalnemu društvu v test. Kulturni osek (referent obč. odb. Voglar). Muzejskemu društvu v Celju je bila odobrena podpora v znesku 5000 Din. Gradbeni osek (referent obč. odb. direktor Brinar). G. Debeljaku se dovoli nadzdrava na njegovi hiši. Na okopih pa proti reverzu. Tržni osek (referent podžupan g. Ravnikar). Donos tržnih pristojbin je bil lani za 6400 Din manjši nego l. 1931. Tržno poročilo za l. 1932 je bilo odobreno.

Mestna pinarna (referent obč. odb. mr. pharm. Posavec) Zavarovalnica za

tudi vse kar danes imajo. Za ohranitev socialnega miru gre, za bratsko sožitje vseh stanov naroda, gre za izkazovanje resnične ljubezni do bližnjega, ki jo bo poplačal narod s tisočermi sadovi dela takrat, ko bo zopet lahko svobodno razmahnil vse svoje ustvarjalne sile.

Vi, gospodje, člani banovinskega sveta pa sprejmite redni in izredni proračun socialnega skrbstva v zavesti, da ste upravicili nade onih, katere zastopate v tej visoki zbornici.

mestno pinarno se zniža na 1.130.200 Din. Mestna občina je pripravljena poslati v pinarni nameščenega g. inž. Lavrenčiča za pet mesecev zaradi zpopolnitve strokovne pinarniške izobrazbe v Nemčijo, bo pa napravila z njim zadevni dogovor glede nadaljnega službovanja.

Mestna klavnic (referent obč. odb. Rebuschegg). Občina bo jeseni postavila na sejmišču leseno uto za pregled živine in potnih listov. Mestna klavnic bo s 1. marcem znižala ceno umetnega ledu od 10, 750 in 6 Din na 8, 5 in 4 Din za komad po 13 kg.

Obetni osek (referent obč. odb. Dobovnik). Mestna občina bo na svojem teritoriju sama opravljala tehtanje blaga na javni tehtnici. Gostilniški koncesiji gđ. Angele Knaflčeve je bila priznana krajevna potreba.

Predlog številnih občinskih odbornikov, naj se ena izmed novih ali starih ulic ali cest imenuje po zaslužnem slovenskem rodoljubu in velikem Jugoslovencu dr. Stefanu Kočevarju, ki je umrl v Celju pred 50 leti, je bil izročen kulturnemu osek.

Prihodnja seja občinskega sveta bo predvidoma v petek 10. marca. Na tej seji se bo obravnavalo vprašanje Mestnega kina in druge važneje zadeve.

Iz Celja

—c Izpremembe v okoliškem občinskem svetu. Z odlokom kr. banske uprave v Ljubljani so imenovani za člani občinske uprave za Celje, okolico: delavec Vinco Frajtag, mizarški mojster Ignac Grilec, železničar Ivan Knez in posestnikov sin Alojzij Zupanc.

—c Umrla sta v petek 24. t. m. v celjski bolnici: 75-letni brezposelni žagar Franc Pustoslavšek iz Gorjanskega grada in 72-letna občinska reva Liza Leskovska iz Gaberja pri Celju.

—c Uprava Združenja trgovcev za mesto Celje razglasa, da sta v smislu člena 40. pravil sklepnim računom združenja za leto 1932 in proračun za leto 1933 vsem članom na vpogled v pisarni združenja v Razlagovi ulici št. 8, in sicer od 27. t. m. do vstetega 13. marca.

—c Krajevna organizacija JRKD za Celje, okolico bo imela svoj prvi redni občni zbor v soboto 4. marca ob 19. v gostilni g. Permozerja v Gaberju. Odbor prosti vse prijatelje, ki jim je pred dnevi poslal pristopne izjave v podpis, da jih čim prej pošljejo izpolnjene krajevni organizaciji, ker imajo pravico glasovanja je člani.

—c Združenje pokov v Celju je na svojem občnem zboru 23. t. m. zopet izvolilo za predsednika g. Josipa Kirtla. Isti dan se je vršil občni zbor Združenja mesarjev in klobasničarjev v Celju, na katerem je bil g. Fran Rebuschegg ponovno izvoljen za predsednika.

—c V mestnem gledališču namerava uprizoriti Narodno gledališče v Mariboru v torek 14. t. m. ob 20. slovitto Kahanovo opereto »Grifiole Marico«. Gostovanje se bo vršilo le, če bo do 10. marca v predprodaji v knjigarni K. Gorčarja vdove zasiguran zelo dober obisk, ker so režijski stroški tega gostovanja zelo visoki.

—c Podsežna skupščina tekmari pri Celjski koči se bo pričela v nedeljo 26. t. m. ob 11. dopoldne. Zmagovalci bodo prejeli diplome in darila.

—c Sokolska župa v Celju bo imela redno glavno skupščino v nedeljo 12. marca ob 10. dopoldne v Sokolskem domu v Gaberju pri Celju.

—c Nočno lekarniško službo ima do vstetega petka 3. marca lekarna »Pri Martij pomaga je na Glavnem trgu.

A. D Ennery:

Dve siroti

Roman

Diana je postajala od dne do dne lepša in mikavnejša. Bila je zelo nadarjena za glasbo, plesala je očarljivo, jahala je liki amazonka. In koliko src je ranila, koliko čestitcev je imela! Bil jo je komaj sedemnajst let, pa so srečnega očeta že oblegali najimnitnejši snubači. Nobenega ni hotel zavrniti, toda Diana je bil že izbral moža, ne da bi ji kaj povedal.

Grof de Linieres je bil zelo lep mož tridesetih let, zelo ugaljen in priljubljen na dvoru; v Diano se je bil zgleadal, ne da bi mu dala za to najmanjši povod.

Markiz je to kmalu opazil in bil je zelo vesel. Grofu de Linieresu se je obetala sijajna bodočnost; pri prvi prihki postane poslanik, a pozneje, kdo ve, morda postane celo minister.

Zima, ki se je že bližala koncu, je bila ena najslabših; ples je sledil plesu skoraj brez presledka, in Diana, ki je bila neznana zdrava, je bila že posteno utrjena. Nazadnje je začela izgubljati zdravo barvo in se izogibati ljudji. Po cele dneve je preležala doma na otomani, zatopljena v sanje, ki si jih ni znal nihče razlagati, ki so pa de-

lale domačim hude skrbi.

Nje, ki je bila vedno tako živahna in dobra, ni nobena stvar več zanimala; zanimala se ni niti za svoje dekliško delo, niti za svoje pitvice, ki jih je tako ljubila; star mojtnike, ki ga je vedno nosila s seboj, je bil zdaj edino njeno čtivo, če ne računamo novin, ki jih je puščal oče na mizi ali na stolu; toda predno si je upala vzeti jih v roke in prečitati, se je vedno prepričala, če je nihče ne vidi.

Nekega dne, ko so prišli prijatelji vprašati, kako je z njenim zdravjem, je odšla v salon. Da bi jo mako razvedrili, so začeli govoriti o tem in onem, o toaletah, o glasbi in slednjič o zelo hudem spopadu, ki so ga imele francoske čete pri Verdunu; zmagali so Francozi, toda zmago so plačali zelo drago in mnoge rodbine je zadel hud udarec, ker so izgubile svoje može in sinove. Diana je ves čas molčala. Čim so pa njeni prijatelji odšli in je ostala sama, je brž vzela iz kota novine in jih začela hlastno prebirati. Pri seznanju mrtvih in ranjenih je za hip obstala, se prijala za srce in napela vse sile, da je mogla nadaljevati. Kar je pretresljivo krivila in se onesveščena zgrudila. Čez nekaj časa je vstopil markiz; bil je čas obeda in prišel je bil do hčerko.

— Ah, moj bog! — je vzkliznil, videč jo onesveščeno na tleh. — Dia-

na!... dete moje... pomagajte!...

Planil je k oknu in ga odprl, obenem se je vrnil k hčerki in ta čas, ko mu je služkinja pomagala dvigniti jo, se je vpraševal, kaj bi moglo biti vzrok nenadne omedlevice. Morda je bilo v sobi pretoplo, morda ni bilo dovolj svežega zraka... Postala je bila nekam čudno rahločutna in občutljiva. Da bi to le ne bil začetek težke bolezni.

K sreči se je uboga Diana kmalu zavedla; toda treba jo je bilo prenesti v njeno sobo in položiti na posteljo; tresla jo je huda mrzlica. Markiz je brž poklical domačega zdravnika in poslal v Chevreusy sla s pismom svoji starejši hčerki. To je bil strašen udarec za dobro, že itak tako težko preizkušeno ženo.

Po enem letu zakonskega življenja je bila dala življenje sinčku, ko ji je nenkrat težka bolezen ugrabila moža. Markiz ji je predlagal, naj se vrne v Pariz, pa ni hotela o tem ničesar slišati; pomagati mislo niti prošnje mlajše sestre, ki jo je imela zelo rada. Ko je pa prečitala očetoovo pismo, je nemudoma poslala po poštno konje in nazvala veliki daljavi in slabem vremenu se je odpeljala; hotela je čim prej videti svojo drago Diano, ker je bila prepričana, da bi ji ne mogel nihče tako dobro streči kakor ona.

In res, nekaj dni in noči je predsedala pri njeni postelji, pa je vsa srečna

opazila, da je mrzlica popustila.

Toda zdravnik ji je bil odkril grozno tajno: gospodična Diana de Vaudrey postane čez nekaj mesecev mati. Dometeno je bilo, da bo zdravnik izjavil, da je treba odpeljati bolno Diano daleč iz Pariza; izprememba zraka in daljši počitek, to ji je bilo nujno potrebno, če je hotela okrevati. Tako je trdil zdravnik.

Matilda je potem izjavila, da vzame sestro s seboj v Chevreusy, na svoj starinski grad, ki je bil podoben samotni, zgrajenemu sredi gozda. Bolna Diana naj bi našla tam vse, kar je potrebovala, svež in okrepčujoč zrak, mir pred razburljivimi poseti in popolno samotno. Čim bo pa zopet zdrava, jo pripelje nazaj k očetu.

— Pojdita torej, — je dejal markiz in objel svoji hčerki.

In še istega večera je Matilda odpeljala svojo sestro s seboj. V gradu ji je lepo uredila sobo kraj velike izbe, kamor naj bi prišla postelja. Da bi imela bolnica vedno pri sebi Marion, krepko Bretonko, ki je bila pri njenem rojstvu, ki je ni nikoli zapustila in ki je svojo mlado gospodično neizmerno ljubila, naravnost oboževala.

— Moja gospodična Diana, — je zatrjevala v svojem starem narečju, — vsa bitja na zemlji ne pomenijo zame nič, na vsem svetu ljubim samo vas in pa preljube boga.

Seveda je pa pobožna Bretonka v vsakdanjih molitvah to reč obračala tako, da je bil najprej na vrsti preljubi bog, za njim pa Diana.

Kmalu je počivala Diana na mehko postlani postelji; bila je bleda, po glavi so ji rojile najmračnejše misli. Strta od utrujenosti je zašepetala nekaj besed v zavalno, dala se je obema strežnicama poljubiti na čelo, potem je pa lhte zaspa.

Tedaj sta se pa grajska gospa in preprosta služkinja molče prišli za roke, se ozrli na svojo drago Diano in tiho zaplakali.

— Skoraj štiri mesece je minilo od Dianinega prihoda v grad. Dianin vdhod je bil hud udarec za grofa de Linieres; postal je sicer molčeč, toda svojih nazorov ni niti za las izpremenil.

Vendar je pa nekega jutra, sramujoč se svojega oklevanja, pozvonil komorniku in velel zapreči.

— V palačo Vaudrey! — je zaklical kočijažu in skočil v kočijo.

Kmalu je stopal poln odločnosti po širokem stopnišču v palačo, kjer sta se mu pred vrati dva lakajja globoko poklonila.

In na tem prvem posetu je grof odkril svoje namene. Markiz je bil očaran. Treba je bilo pregovoriti samo še Diano, da bi privolila.

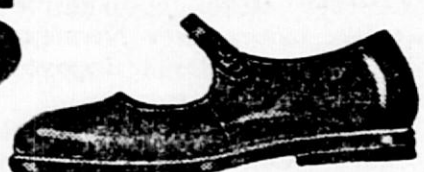
VSAK DAN VEČ VRST

DIN.
25

Tople copate iz volnene klobučevine, z močnim podplatom in toplimi vložki, bodo obvarovale vaše otroke prehlajenja. Ženske copate Din 29.—

DIN.
35

Čevlji iz laka ali rjavega boksa za naše najmlajše odjemalce. Vel. 19—26 Din 35.—, vel. 27—34 Din 49.—, vel. 35—38 Din 69.—

DIN.
35

Otrokom za zimno visoke čevlje iz rjavega boksa s podplatom iz krupona. Velikost 19—27.

DIN.
59

Nepremeljivi otroški škorenjčki iz lakirane gumija, v katerih otrok lahko hodi tudi po največjem dežju in blatu. Vel. 19 do 26 Din 59.—, vel. 27—34 Din 79.—, vel. 35—38 Din 99.—, moški za štrpaci Din 129.—, lakasti Din 149.—

Ponosni smo, da nam je uspelo, z domačimi delavnimi močmi in s sirovinami iz domačih tvornic proizvajati dobro in ceneno obutev za svoje odjemalce.

Naši odjemalci dobivajo danes najcenejšo obutev, cenejšo kot v predvojni dobi. Za uspeh se imamo zahvaliti našim odjemalcem, ki so nam vedno izkazovali svoje zaupanje. To nas primora, da tudi nadalje izdelujemo obutev po še nižjih cenah.

Pridite v naše prodajalne, iznenadeni boste od naših novih vrst in od naših nizkih cen.

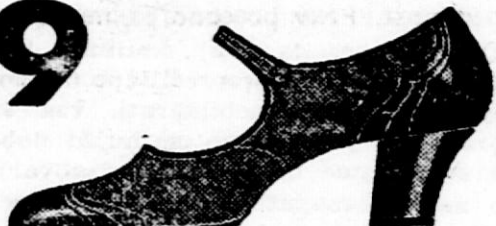
Rata

DIN.
69

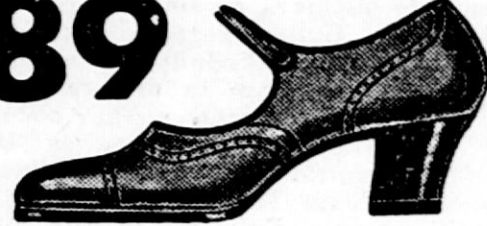
Udobni čevlji iz črnega boksa z gumijastim podplatom. Izdržljivi za vsak štrpaci. Za vsakdanjo uporabo nenadomestljivi.

DIN.
69

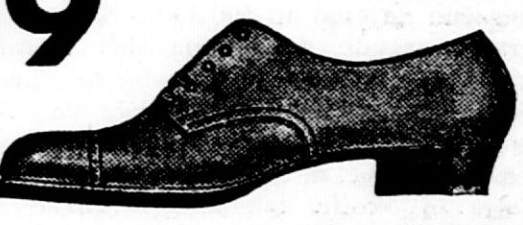
Zelo elegantni in lahki čevlji iz najfinjšega baržuna, kombinirani z lakom. Nadomestili vam bodo čevlje iz jelenje kože in zadovoljili tudi najfinjši okus.

DIN.
89

Okusni čevlji iz rjavega ali črnega boksa. Neobhodno potrebni vsaki gospodinjici za nedeljo in praznik. Isti iz najboljšega laka za Din 99.—

DIN.
69

Praktični nizki čevlji iz črnega boksa in s trpežnim podplatom. Udobni so za vsako gospodinjico, kadar gre na trg in po poslih.

DIN.
99

Eleganten čevljiček iz rjavega telečjega boksa z usnjenim podplatom. Zelo prikladen za športni kostum.

DIN.
99

Ta čevljiček iz finega laka bo dal vaši nožici lepo linijo in posebno eleganco. Neobhodno potreben za ples in družbo.

DIN.
39

Po dnevnem naporu se počutite najboljše v teh udobnih domačih čevljih iz volnene tkanine.

DIN.
89

Trpežen čevlji iz črnega ali rjavega boksa, z nepremeljivim gumijastim podplatom. Primeren za vsakogar, ki polaga važnost predvsem na trpežnost čevljev.

DIN.
99

Visoki čevlji iz finega črnega telečjega boksa z elastičnim gumijastim podplatom. Odlični za vse one, ki zahtevajo predvsem trajnost obutve.

DIN.
99

Udobni čevlji iz črnega boksa z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Zelo prikladni za vse one, ki so v svojem poslu prisiljeni mnogo hoditi.

OTROŠKE NOGAVICE:

Fine iz sukanca vel. 2—4 Din 8.—, vel. 5—8 Din 10.—, vel. 9—12 Din 12.—

HALO! VSI NA PUSTNO MAŠKARADO V ŠISKO NA „FRANKOPANSKI DVOR“ (REININGHAUS). — NA SPORU ŠALJIVA POSTA, GODBA IN PLES. Najlepša maska dobi primerno nagrado. Preskrbljeno je za najboljša štajerska, dalmatinska in dolenska vina ter dobra jedila. — Vstopnine ni. ODPETO DO 2. JUTRAJ. VABLJENI.

Specijelni entel oblek

zauriranje, predtisk, najhitrejša postrežba, najfinerše delo pri **Matek & Mikeš, Ljubljana** poleg hotela Štrkelj. Vezanje raznovrstnih monogramov, perla, zaves, pregrtnal; satlanje, izdelovanje gumbic. Vsled najmodernejše ureditve podjetja — najnižje cene.

Poziv gostilni KAJFEŽ, Florijanska ulica, Ljubljana.

Podpisani Vas pozivam, da odstranite napise na svojem lokalu, na katerem ponujate 5000 Din omenju, ki ima boljše vino kot VI.

Taka reklama, mislim, ni lojalna, še manj pa korigirajna. Če pa mislite, da je Vaša reklama opravičena, Vam bom jaz dokazal, da imam boljše vino, kot VI. Zato Vas prosim, da pridete z uradnimi ali privatnimi strokovnjaki v mojo klet, da resnico ugotovimo.

Franc Miklič, „Hotel Metropol“

PUHAŠTO PERJE
Din 15.—, čohano Din 32.—, puh Din 140.— kg, ter **VOLNO IN ŽIMO** za modroce prodaja izredno poceni: šega, Wolfova ulica 12 (dvorišče). 761

POHISTVO „SAVA“
najceneje: Sporne spalnice Din 6500.—, pleskane spalnice > 2100.—, omare, pleskane > 425.—, postelje > 225.—, kuhinje kompletne > 950.—, kuhinjske kredence > 475.—
Vse drugo pohištvo se dobi najceneje in na obroke. Sprejemajo se vsa popravila po konkurenčnih cenah.
Mizarstvo „SAVA“, Ljubljana, Kolodvorska ulica 18, Dunajska cesta 36, Miklošičeva cesta 6. Telefon 27-80. 13/L

OBLAČILNICA ZA SLOVENJO, LJUBLJANA, DUNAJSKA C. ŠT. 29 (V HISI GOSPODAR-SKE ZVEZE)

JUTRI! JUTRI!
Domača pustna zabava
Gostilna, Nova ulica št. 5

PREMOG, DRVA, KOKS
najboljše kakovosti najceneje **RUDOLF VELEPIČ, Ljubljana VII. Jernejeva cesta št. 25. Telefon 2708. 11/T**

OBLEKE in SUKNJE
kupte najboljše pri **A. Preker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14**

VINO
od 3 litre naprej prodajam: Ljutomerski mosler Din 6.—, Ljutomerski silvanec > 9.—, Cviček > 7.—, Viško črno > 8.—
JELOČNIK, Rožna dolina, Telefon 24-11. 1247

OPRAVA ZA JEDILNICO
kompletna iz svetlega meseca napredaj za 2000.— Din. Istotam se proda tudi komp. oprava za jedilnico iz tamnega polirane oreh za Din 3000.—, Vse v dobrem stanju. — Ladstätt, Domžale. 1224

PRIDITE NA POKUSNJO
pristnih, direktno iz vinogradov dobavljenih vin, katere točimo po konkurenčnih cenah. Liter od 8.— do 12.— Din. — F. K. Kovačič, Miklošičeva cesta. 1243

VINO OZ ULICO!
Haloško belo 1 Din 6.—, Metliško belo 1 > 7.—, Cviček 1 > 8.—, Rizling 1 > 9.—, Muškati silvanec 1 > 10.—, Jabolčnik 1 > 4.—
žganje: Tropinovec pristni 1 Din 20.—, 50% Slivovka pristna 48% 1 > 24.—, Rum fini čajni 1 > 24.—
ter razne vrste žganja in likerjev po primerno nizkih cenah nudi ter se priporoča — S. J. JERAJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38. 1256

STANOVANJE 300.— Din
mesečno (2 sobi, kuhinja, stranišče, drvarnica, 70 m vrta). prodam; cena po izbiri. — Jože Bitenc, Karlovska cesta 1250

HARŠKE KANARČKE
čistokrvne, samce in samice — prodam; cena po izbiri. — Jože Bitenc, Karlovska cesta 1250

Najnovejši modeli dvokoles, otroških in igračnih vozil, prevoznih triciklov, motorjev in šivalnih strojev. — Velika izbira. — Najnižje cene. — Ceniki franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozil, v LUBLJANI, Karlovska cesta št. 4.

Nebotičnik — družinski pension

Soba za enodnevno bivanje s kopalnico, apartamenti s kopalnico, popolna oskrba, dijetna kuhinja, centralna kurjava, lift. — Vse v V. nadstropju.

Zapustil nas je v globoki žalosti naš iskreno ljubljani soprog, oče, sin, brat itd., gospod

Ciril Primožič

danes ob 1/2. uri zvečer po daljšem trpljenju, previden s tolažili sv. vere.

Pogreb se vrši v nedeljo, dne 26. februarja 1933 ob 4. uri popoldne izpred Zavetišča Sv. Jožefa v Ljubljani, na pokopališče k Sv. Križu.

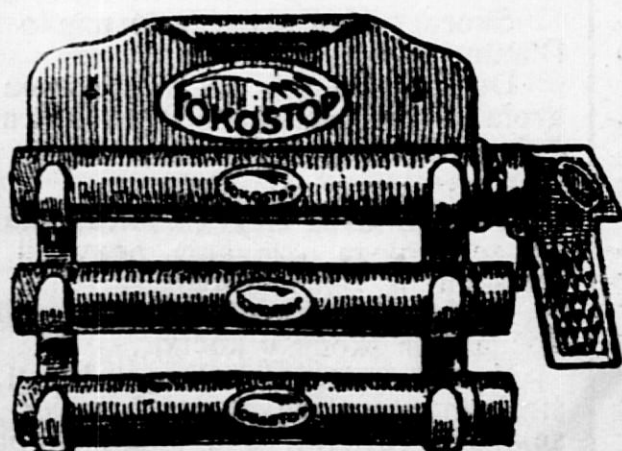
V Ljubljani, dne 25. februarja 1933.

GLOKOBO ŽALUJOČI OSTALI

Občina Ljubljana Mestni pogrebni svet

FOKOSTOP

Moderni gasilni aparat

Nepogrešljiv za gasilna društva, avtomobiliste, garaže, skladišča, tovarne, rudnike, gospodarstva, laboratorije itd.

Pogasi trenutno ogenj, ne poškoduje pa pri tem ogroženih predmetov. Bliskovit in siguran učinek. Zahtevajte ponudbe!

*

Čistooslovaški patentiran proizvod. Patent za Jugoslavijo. 2768/a

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

MAURICE CERAR, Ljubljana, Bleiweisova cesta 16-II

Dunajski Velesojem

12. DO 19. MARCA 1933 (NEUE BURG 12. DO 18. MARCA)

POSEBNE PRIREDITVE:

Sejem za pohištvo, »Elektrika v gospodinjstvu«, »Novodobno plinsko orodje«, Razstava radio in Ravag, Dunajska pletilna moda, Salon modne kožuhovine, »Fotografija in popotovanje«.

Razstava avtomobilov in motornih koles

Železno in patentno pohištvo, Kolarska razstava. Semeni za gradnjo in cestne gradbe, »Rastoka hišaz, Gradnja naselbin, Razstava kamenih olj, Avstrijski pašniški pridolci, Semeni iznajditeljev, Kmetijski stroji in orodja, Živila in hranila, Poljedelska in gozdarska vzorčna razstava.

Brez vizuma! S sejemsko izkaznico in potnim listom prost prestop meje. Ogradi prehodni vizum dobite ob predložitvi sejemске izkaznice na mejl. — Precejšnje vozne olajšave na jugoslovenskih, ogrskih in avstrijskih železnicah, na Dunavu, na Jadranskem morju in v zračnem prometu. — Pojasnila vseh vrst ter sejemске izkaznice (po Din 50.—) se dobijo pri

WIENER MESSE - A. G., WIEN VII. ter med lipskim pomladanskim velesojem pri informacijski poslovalnici, Leipzig, Oesterr. Messhaus in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31, Zveza za tujski promet v Sloveniji (Putnik), Dunajska cesta 1, Zveza za tujski promet (Putnik), podružnica hotel Miklič, nasproti glavnega kolodvora.